

4. 11. 1827.

50 34/52

Luss

Huius libri huius est

~~VSQ~~

Anno Domini 1631

201

Handwritten text, possibly a title or header, appearing at the top of the page.

Handwritten text, possibly a date or a small note, located in the upper middle section.

Handwritten text, possibly a signature or a main heading, located in the upper right section.

Ks. Adolf Flytrek
Rym.

5034/57

223353

MF

Jan Marker
Katomie, 12. 12. 12
27. 8. 57 130, - 2

T I B I FERDINANDE III.

REX. OPTIME

BOEMORVM. DVCVM. REGVM. ET. INTERREGVM
HÆC. ELOGIA

D E D I C O

HABES. HIC. EORVM. QVI. TE. IN. BOEMIÆ. SOLIO. PRÆCESSERVNT
VIRTUTES. A C. VITIA

A D D E R E M

HABES. QVOD. IMITERE. QVOD. VITES

NISI. DESIDERIA. METVSQVE. NOSTROS. FELICITE. T. PRÆVENISSES

VIRTUTEM. PRIVS. ADEPTVS. ES. QVAM. POSSEMV5

I L L A M. T I B I. O P T A R E

VITIVM. ANTE. OPPRESSISTI. QVAM. POSSEMV5. A C

I L L O. T I B I. M E T V E R E

E F F E C I S T I

N E. S O L E N N I A. D E D I C A N T I V M. H I S T O R I A M. V E R B A

V A L E A M. V S V R P A R E

N E Q V E O. D I C E R E

H I C. H A B E S. E X. Q V I B V S. P R O F I C I A S

E R G O. Q V O D. V N V M. R E L I Q V V M. E S T. D I C A M

H A B E S. I N. H I S. E L O G I I S. D E B I T V M. O B S E Q V I. M E I. E R G A
T E. M O N V M E N T V M

H O C. O F F E R O. H O C. D I C O

I V L I V S. S O L I M A N V S. P R E S B I T E R. S O C I E S V.

223353

II

BOEMORVM DVCES

Ordine quo regnarunt.

CZECHIUS	BORIVORIUS I.
CROCCUS	SPITIGNEUS I.
LIBVSSA	VRATISLAUS I.
PRIMISLAUS I.	VENCESLAUS I. Martyr.
NEZAMISLIUS	BOLESLAUS I. Sæuus
MNATA	BOLESLAUS II. Pius
VOGENUS	BOLESLAUS III. Cæcus.
VNESLAUS	HIAROMIRIUS
CREVOMISLIUS	UDALRICUS I.
NECLANUS	BRETISLAUS I.
HOSTIVITIUS	SPITIGNEUS II.

BOEMORVM REGES & INTERREGES

Ordine quo regnarunt.

VRATISLAUS II. Rex	VENCESLAUS IV. Pius	Re-
CONRADUS I.	VENCESLAUS V. Junior	ges.
BRETISLAUS II.	RODVLPVS I. Mitis	Inter-
BORIVORIUS II.	HENRICVS II.	reges.
SVATOPLVCUS	CAROLVS	Imperator
VLADISLAUS I.	VENCESL. VI. Cæsar	Piger
SOBESLAUS I.	SIGISMVNDVS	Imperat.
VLADISLAUS II. Rex	ALBERTVS	Cæsar
UDALRICVS II.	LADISLAUS	
SOBESLAUS II.	GEORGIVS Podiebradius	
FRIDERICVS	VLADISLAUS IV.	
CONRADVS II.	LVDOVICVS	
VENCESLAUS II.	FERDINANDVS I. Cæsar	
HENRICVS I.	MAXIMILIANVS	Cæsar
VLADISLAUS III.	RODVLPVS II. Cæsar	
PRIMISLAUS II. Otho.	MATTHIAS	Cæsar
VENCESLAUS III. Lufc.	FERDINANDVS II. Cæsar	
PRIMISLAUS III. Otho.	FERDINANDVS III.	

Reges

IN ELOGIA

DVCVM, REGVM. & INTERREGVM

QVI. BOEMIS. PRÆFERVNT

PRÆFATIO

Boemis, ab anno restituta salutis DCXXXIX. qui natalis fuit Genti, adultâ iam nunc magnitudine celeberrimâ, ad annum M. DC. XXIX. quo hæc scribo, summo cum imperio præfuerunt Principes novem, & quinquaginta: Duces Duo, & viginti: Reges totidem: Interreges quindecim. Horum ego res domi, forisq; gestas, suadente Paulo S. R. I. Comite Michna, viro & litterarum, & patriæ amantissimo, enarrandas suscepi. Aiebat Vir prudentissimus, nunc cum Ferdinandi II. Cesaris piissimi virtus Religionem in Boemia restituit, & Rempublicam veluti felicius renatam format, modis omnibus adolescentium Boemorum animis ingerendas esse res patrias, quarum cognitione intelligant per quos viros, quibusq; artibus Boema res olim parta, & nunc restituta sit: rursus per quos homines, quibusq; vitijs non semel labefactata, & contrita eam aliquâdo in conditionem venerit, in qua lacrymas extorqueret, & tamen remedia non pateretur. Hac ratione Vir lau-
da-

datissimus afferebat, facile posse adolescentes ad prudentiam duci, ad moderationem patriæ informari, ad eam animi integritatem erudiri, quæ Rempubl. non modò tueatur, ac seruet, sed augeat etiam, & exornet. Boemorum igitur Principum historiam scripsi, & verbis quidē quàm paucissimis, ut in hoc etiam nostrorum adolescentium ingenio seruirem, qui vitæ brevitatem accusantes, omnia compendio discenda esse existimant. Principatus fastigium nihil admittit exiguum. Virtutum, vitiorumq; exemplis nusquam maiora, quàm in excellenti fortuna. Habebunt igitur Boemi adolescentes in hisce Principum Elogijs & quæ ardenter ament, & quæ oderint vehementer. Cæterum, quæ referam ex Hagecio, Dubrauiō, Ænea Syluiō magna ex parte accepi. Hagecius Boemam historiam patriâ linguâ: Dubrauius latinâ ad Ferdinandi I. tempora, uterq; cum laude produxit: Æneas Syluius latinis litteris eleganter ea consignauit, quæ ante Vladislauum Boemorum Regem XV. euenerunt. Debui fontes indicare, unde riuulus noster emanauit, ut si cui libitum fuerit, à nobis breuiter exposita, exactius recognoscere, norit, unde ea uberius liceat haurire.

CZECHIVS
BOEMORVM DVX I.

H*Vnc Patrem, Hunc Generis venerare Boëmia fontē;
Fluxit ab Hoc magni Sanguinis altus honor.
Hic necis admixtæ causam quàm dicere iniquo
Iudice, ab antiquo maluit ire lare.
Ergo tuis exul, secunda Croatia, ab oris
Venit ad Hercyniis subdita prata iugis.
Hic stetit. Eximii quæ virtus exulis esset,
Discite. in Exilio condidit Imperium.*

Boemorum Principatum Czechius Croata fundauit. Is nobili apud suos loco natus, homicidij reus dicere causam iussus maluit Patriâ carere, quàm aduersariorum factione, ac ui, iniquo iudicio opprimi. Ergo voluntarius exul cum Lecho Fratre, alijsq; sanguine, aut amore iunctis, Croatiâ excedens in eam, quam Hercynia sylua suo ambitu coronat, ac munit regionem, incolis ea tempestate ferè vacuam, reparatæ Salutis Anno D. C. XXXIX. Idij Iulij deuenit. Facta in suos fertilissimi agri diuisione Boëmæ Gentis author fuit, regnauitq; primus. Indulgentiâ noua Regna eriguntur, qua antiqua corruunt. Suaui nouæ gentis moderatione breui perfecit Czechius, ut, confluentibus undiq; in novam Prouinciam incolis, Boëmia vix nata nouo Polonorum Regno fundando sufficeret. Lechus Fraternæ virtutis æmulatione excitatus, Czechio annuente, ex Boëmia trans montes, Aquilonem versus coloniam duxit, maximæ olim Gentis initium. Præstantissimorum Fratrum par virtus à consueto scelere humanitatem liberauit: Effecit, ut in mutuum Fratres decus conspirarent, nec alter per alterius cædem iret ad Solium. Beatius quiddam vidit Boëmia, quàm Roma. A duobus Fratribus fundata, alterius sanguine non est cruentata, ut unus imperaret. Crescebat in dies Boëmæ rei dignitas, cum Czechius ætate iam graui vivere desijt, nulla relicta Prole. Vir novi populi, ac Principatus author luctum facile à suis impetrauit, qui carissimi capitis desiderium testaretur. Illud illustrius, & diuturnius popularis amoris in Principem documentum: ad Authoris sui memoriam ab omni temporum iniuria vindicandam in hanc usq; diem Boëmi sese Czechios nominant, & nomini gloriam inesse arbitrantur.

CROC-

CROCCVS
BOEMORVM DVX II.

TE sceptro donat Virtus; non sanguis in aulam
Præcipitis Vulgi non levis aura vehit.
Auspiciis accede bonis. Te Principe Regnum
Crescet, & in mores discet abire tuos.
Anne vides? Aurum iam lympa Boëmica voluit:
Illa monet, quæ te Principe secla fluent.

Czechio in Principatu Croccum virtutis suffragium veriùs; quam hominum voluntas substituit. Ex tincto Gentis auctore Democratiam placuit Boëmis instituere. Sed frequentibus seditionibus discerpi Rempub: cum vidissent, didicerunt tenerum Regnum ex unius ingenio viuere debere, ut feliciter adolescat. Poterant hoc à natura didicisse, quæ rarò voluit diurnam esse homini vitam, cui puero contigit diuerso plurium fæminarum lacte nutriri. Ergo cùm uni Respub. committenda videretur, longæ consultationis de eligendo Principe moras Crocci inclita virtus abrupit. Prudenti futurorû præuidendorum solertiâ apud rudem ea tempestate Populum affecutus fuerat Croccus, ut divino afflatus Numine crederetur. Ea constitutus apud suos in opinione nihil non tentauit feliciter. Moribus primum formauit, nouis deinde extractis Oppidis, atq; arcibus Principatum amplificauit. Optimum sibi Principem gratulabantur Boëmi, cum primum in Boëmiæ fluminibus aurum repertum est. Res cessit in laudem Ducis: aurum sub aureo Principe debuisse inueniri. Evulgauerat iam fama Crocci prudentiam, dignusq; Vir Imperio non modo à suis, sed ab alienis etiam habebatur. Ad confirmandum Reipub: Statum apud Polonos fluctuantem vocatus est, & composuit felicissimè. Itaq; accepti beneficij monumentum extare Poloni voverunt, & quam eo tempore ad Vistulam extruebant, Ciuitatem a Crocco Croccouiam nuncuparunt. Vixerat gloriæ satis, cùm communi cessit fato Vir prudentissimus. Tres reliquit filias Belam, Tectam, Libussam, divinandi arte instructas, eaq; animi ui, ut Libussa natu minima post Parentem Boëmiæ præesse potuerit. Virtus nulli præclusa neminem ab Imperio, ne fæminam quidem, patitur excludi.

LIBVSSA

BOEMORVM DVX III.

HEu quæ tempestas nauim diuerberat? Ira
 Libussam puppi pellere cæca parat?
 Desine plura furor. Non vir, non femina: Virtus
 Ipsa est, quam Regni flectere fræna decet,
 Famineñ Huic nomen quisquam obiicit? Inclita Virtus
 Adsit: Regno aptum femina nomen habet.

HÆc animi robore sexus infirmitatem abundè compensauit. Principatum divinandi arte adepta, prudentiâ retinuit. Vnum hoc in administranda Repub: Principi difficillimum: Pauperum iura contra potentiores tueri; Hos enim vindicata miserorū iniuria armat in Principē. E Primoribus aliquis ab homine calamitoso ad Libussæ tribunal vocatus, æquissimâ sententiâ, causâ cecidit. Hinc orta tempestas gubernaculū vigilantissimæ Heroinæ tentauit eripere. Factiosi hominis insaniâ commoti Nobiles Solio Libussam deturbare decreverant. Iniquissimo facinori honestus præfigebatur titulus, faminae nomen, quod Principis Maiestatem non caperet. Virorum conatum mulieris ingenium elusit. Vnum seditiosis dedit: Virum in Regni partem recepit, sed quem ipsa elegit; & ab agro ad thorum, ab aratro ad sceptrum accersiuit. Primislaus is fuit, cui coronam Libussa cum dedit, nescio an maior fuerit, quàm cum sibi ipsi impetravit. Forte plus est Imperium dare, quàm accipere. Pacatis Nobilium animis iussit Primislaum solo Principis nomine contentum esse, dum ipsa viveret, & liberalius in Reipub: bonum deinceps incubuit. Nouam Urbem ad Moldauam, augustissimum pulcherrimi Regni caput, ædificauit, dixitq; Pragam. Civitate absoluta Civium discrimina, & ordines condidit, exclusâ à publicis honoribus plebe. Meritò nobilitatem à plebe secernunt etiam honores, cum illam ab hac virtutis potius splendor, quàm antiquitatis tenebræ discriminant. Repub. constituta præstantissima Mulier obiit Libi, in arce à se ædificata. Excedens reliquit exemplum, cuius imitatione & aliæ in Boëmia Mulieres crederent ab se quoq; posse cum laude Principatum obtineri. Sæpe maiora nobis, quàm possimus, dulci fraude pollicemur, & desideriorum vastitate virium terminos excedimus.

PRIMI.

4.
PRIMISLAVS. I.
BOEMORVM DVX IV.

EX anglo ad solium d'apitur; ne despice. Romæ
Sic Cincinnatos arua dedere Duces.
Nec minor Huic virtus; seu prisca modestia morum;
Seu placeat cordis fortis in arma vigor.
Fortunam reuerenter habet, peregrinus in ostro
Non tumet, & patitur, sorte fauente, modum.
Non alius Regno melior; qui flectere se se
Nouerit, hunc Regem iure vocare potes.

In agro

IN agro cum aratro degebat Primislaus, cū missis à Libussa legatis, quibus ad Principatum vocabatur, sine cunctatione assensus est. Nemo se Regno indignum putat. Accusat naturam aliquis, quòd ingenium naui regendæ idoneum negaverit: quòd parem regendis hominibus animum non dederit, nemo conqueritur. Regnandi cupido docuit nos naturæ adulari. Ea vultus animiq; constantia ad solium iuit Primislaus, qua nemo Paternam hæreditatem adiuit. Illud præstantissimi hominis facinus prætereire non licet. Cum uestem novus Dux mutaret, iussit uimineos, quibus ad eam diem usus fuerat, calceos religiosè asservari; Frenum sibi, ut fortunam reuerenter haberet; documentum successoribus, ne superbirent in solio, quod post agricolā occuparent. Hoc Duce primum à Boemis gestum est bellum, et quidem intestinum, ut in suo discerent nocere. Vlasta in Libussæ gynæceo educata, Herà extinctâ, penes mulieres Principatum retinere armis conata est. Ergo lectissimas Matronas, Virginesq; ex prima nobilitate audacissimas, novas Amazonas, armat in uiros, ipsa, Oritiâ, aut Hippolyte fortior, ducit exercitum, et quâ iustis præliis uictâ, quâ fraudibus oppressâ Boema iuventute, Puellis Boemiam vectigalem facit. Dissimulavit hæc diu Primislaus, importunâ, quâ tenebatur superstitione: quasi expectanda, non præuenienda esset dies, quam tollendo Puellarum Imperio fara præscripsissent. Septimum agebant in iniuria annū Amazonas, cū vindictam vel pudor, vel fara Primislao suaserunt. Dolo primum, deinde aperto Marte in Puellares cohortes inuictus ad unam omnes internecione delcuit. Confecto bello, ferroq; iam minus necessario, argentifodinæ sunt apertæ. Primislaus defensum ferro Principatum argento exornauit.

NEZA.

NEZAMISLIVS

BOEMORVM DVX V.

O Patri absimilem prolem? Hunc nec bellica Laurus
Ornat, nec placidum Pacis, Oliva, decus.
Otia mollis amat: Fortuna hoc munere latus,
Quòd vacuum curis pectus habere licet.
Inunc, et iacta Patres, Atausq;: Nepotis
Non venit ad censum mens generosa Patrum.

Primislao ex Libussa tres fuere filij. Duos immaturum abstulit funus: tertius Patri superstes Rem Boëmam quintus administrauit. Gloriosius quàm uerius dictum est, Fortibus gigni tantum fortes. Virtus hæreditaria non est, nec Parentum fauore transfertur in filios. Naturam non accuso, sed non raro deficit in filio, cum excessit in Patre. Primisslaus, ingenio acri, & uergeto, planè stupidum reliquit filium Nezamislium. Principis insignia uix induerat, & in illum Gurimensis Dynasta, de Principatu certaturus, arma mouit. Nullam uidebatur pacis conditionem non admissura Ducis inertia, cum illatam legitimo Principi iniuriam Boëmi Proceres non ferentes, ultro opem, ac arma fluctuanti Principi obtulerunt. Ad Styrhodium commissum est prælium. Victoria stetit à Nezamislij milite, ipso Gurimensi capto; quem Princeps non passus inconspectum venire, certaminis Duci pro arbitrio tradidit puniendum. Ille naso, atq; auribus imminutum, miserum exemplum, uiuere coegit. Hæc belli fortuna Nezamislij mollitiem fovit. Armorum timore solutus soluit mores, ac uoluptatibus liberius indulgit. Non semper populi studia sequuntur Principis ingenium. Voluptuosum Nezamislij otium negotiosa populi quies damnavit. Pars Syluas in agros instruere: pars arces, ac oppida condere: Provinciam Pacis operibus omnes excolere. Boëmia ipsa sibi satis est. Suo dives, unius salis beneficium alienis Regionibus debet. Nezamislio tamen regnante ad Slanam falsi fontes, nec ante, nec post illum Ducem Boëmis cogniti, eruperunt. Res in naturæ laudem falsè est à plebe traducta. In sulum Principem cum dedisset, damnum falso fonte uoluisse compensare.

MNA-

MNATA

BOEMORVM DVX VI

T*Vne urbes, aulamq, fugis? Telustra, feraq,
 Et canis, & nemori retia sparsa, trahunt?
 Ingenium, luci natum, quid perdis in umbris?
 Linque, viros natus flectere, linque feras.
 Nos miseros; quibus est naturæ dona voluptas
 Perdere; præq, viris quæis placuere feræ.*

Liberalior in Mnata natura fuit, quàm in Nezamisliū Paren-
tem : Ingenium Imperij capacissimum homini dedit; sed ille
maluit naturæ beneficium perdere, quàm excolere. Principatum
vix adeptus Visegradensi archi, totiq; Provinciæ, supremâ cum au-
thoritate, Versovicensem Dynastam præfecit. Ipse, in suburbanam
villam secedens, integrum triennium ferarum venatione trans-
egit. Cætera omnia segnius irritant Ciuium animos, quàm priuatæ
Regis voluptates, publica commoda inuertentes. Diuturnum Mna-
tæ secessum agrius primùm ferre, deinde carpere populus cæpit.
Pauperum causas negligi : homines ab Mnata feris post haberi. Po-
pulari seditioni semper inter Primores paratum habet Ducem am-
bitio. Versovicensis, cui jam secundus sordebat in Regno locus,
occasione data, pergit tactos exulcerare animos : Mnatæ inertiam
accusat : longè aliam futuram Regni faciem, si ipse in Principem
placeat, pollicetur. Scelus à Præfecto, cum Ducis cæde, parabatur.
Sed ille, opportunè à suis monitus, arcem improvisus intrat: Verso-
vicensem vocat: dolum, ac periurium arguit; damnat: vel carnifi-
cis, vel propria manu perduellem iubet occumbere. Versovicen-
sis & sceleris conscientia, & Ducis reverentia victus, stricto gladio,
in semet carnificis officium occupavit. Mnata, defunctus periculo,
Proceribus diligentior se in administranda deinceps Repub., nec
facile ab futurum ab urbe pollicetur. Quæ metus extorquet, diutur-
na non sunt. Vbi præteriti discriminis timor resedit, iterum ad
venationes secessum est, libuitq; iterum fortunam irritare. Adver-
sus experimenta audaces sumus. Bella victi, naufragi maria repe-
timus. In eo secessu, pestifera lue Mnata correptus extinguitur.

V 7
VOGENVS
BOEMORVM DVX VII.

Vix teneros superas annos, & praelia tractas;
Patris & in solium stricta per arma venis.
Regna tibi innuadit Tutor. Quæ Regna periclis
Tuta rear, Tutor si quoq; Regna rapit?
Sed ne cede malis. Sceptrum ferro assere. Regni
Auspicia hæc fuerint optima. Perde malos.

Vogenus Mnata genitus post Parentem regnat. Puer, in tutela Rohovitij Verfovicensis relictus, tantum à Tutore Principatu non est exutus. Diutius, quam publicum bonum pateretur, dum adolescit pupillus, Boëmiam rexerat Rohovitijs, & tanien adulto jam Principi solum denegabat. Ultra sua vota cupiditas humana excurrit. Cuius olim impudens fuerat votum, Regnum pro alio administrare, hic jam sibi Regnum vindicabat. Itum est ad arma; & Vogenus ipse sua manu à perduelle poenas exegisset, nisi Boëmi Proceres, à prælio adolescentem retrahentes, ad maiora tantam indolem reseruandam censuissent. Vbi Principis copias vidit, recessit cum suis in oppidum natura atq; arte munitum Rohovitijs. Sed, longa attritus obsidione, eruptionem dum parat, hostiles manus incurrit, suiq; Principis in conspectum adductus, unum precatus est; ne carnificis manu periret. Miserum ambitionis votum. Cum turpiter vixisse non pudeat, pudet inhonesta morte scelerum poenas luere. Imperatum est publica ex arbore suspendium, ad quod ipse sibi laqueum iniiceret. Res, domi composita, capit foris turbari. Hinc Misnij, illinc Moravi Boëmiam aggrediuntur. Illos educto exercitu ad Albim prælio profligat Vogenus: Hos in Moraviam usq; Victor insequitur: Lypniciam, & Butoviam Moravorum arces munitissimas diripit, ac incendit. Subinde pace domi, forisq; parta, cum crescenti Civium multitudini impar Praga videretur, Pomœrium Princeps profert, novoq; muro, ac fossa urbem præcingit. Vogenum immortalitate dignissimum omnes prædicabant, cum Reipub. strenuè consulentem acerba mors oppressit. Invidenda Mors est, cum ex laudum culmine rapit, nec locum relinquit casui, quem humana inconstancia semper minatur.

VNESLA.

VNESLAVS

BOEMORVM DVX VIII.

Virtutis monumentum ingens, sine fratre Paterni
 Noluit hic sceptri solus habere decus:
 Ergo iubet fratrem solio consistere eodem:
 Atq; pari, Regno subdere fræna, manu.
 Quid non præstat amor? si sit concordia morum,
 Regni etiam sedes excipit una duos.

Hunc humanitas, & clementia sibi effinxerant. Boëmiam à Parente hæres cum accepisset, in administrationis partem Vratislaum Fratrem accersuit, noluitq; solus regnare, cum posset. Verus amor angustias non habet: et amor si velit, etiam Regnum capit duos. Tanta Fratrum concordia docuit cives à Principe non dissentire. Vix unquam Boëmorum voluntates cum Principis studijs sic conspirarunt; cum quemq; ab eo pueret discrepare, cui potior fuerat fraterna concordia, quam suprema etiam in fratrem autoritas. Hoc Duce illatum Boëmis à Carolo Magno bellum refertur, victisq; tributum indictum, à quo Boëmos Otho primus Cæsar absoluit. Eodem regnante, integros duos menses, rapidissimi turbines Boëmiam exagitarunt: Agros prostrata segete, sylvas evulsis arboribus, urbes ædificijs deiectis funestarunt. Accessit miseriæ cumulus, ex molarum ruinâ, panis penuria. Pijssimus Dux subditorum populorum damna non gravius tulit, quam sublevavit liberalius. Molæ ex ærario restitutæ: ciuib; ex eodem datâ pecuniâ, pro damni modo subuentum est. Itaq; Ciuium calamitas versa est in gloriam Principis. Subinde, quod prodigii loco haberi possit, sequutum est. Ducis in populum beneficia in similem laudem naturam prouocarunt. Auri novæ fodinæ illuxerunt: Annonæ vilitas tanta secuta est, ut frumento emptores deessent in Boëmiâ. Externis uno, & altero obolo tantum tritici datum est, quantum equus non ferret. Vivere optimus Dux desijt, cum æternum illum cives optarent. Demortui desiderium auxit improbitas successoris.

CREVO-

CREVOMISLIVS⁹

BOEMORVM DVX IX.

H*Vnc ira, Hunc feritas, Hunc inclementia morum,
Hunc auri turpem ceca libido notat.*

*Latatur Populi damnis; Gentisq; ruinâ
Crescere diuitias Principis, asper amat.*

*O vanas hominum mentes? quæ lucra? cruentum,
Si premit, & lacerat subdita membra caput.*

Crevomissius, à pateraa Vncslai virtute degener clementiam, Regum decus, proscripsit ex aula. Ira, quâ nulla pestis humano generi pluris stetit, in Regni administratione tantum tribuit, quantum dedisse ipsum met puderet, cum impetus resedisset. Pronus in scelera censorem non tulit, maluitq; cæcus ruere, quàm à quopiam de ruina moneri. Annonæ caritas summa vexabat Boemiam. Culpam nemo non conferebat in Ducem, cuius infana auri argentiq; cupido magnam agrestium turbam, ab agrorum culturâ ad metalla eruenda, traduxerat. Vnus Horimirius inventus est, qui æquissimas populi querelas deferret ad Principem. Sub impio Principe pietas non exercetur impune. Illico à Duce immissa est fossorum manus, qui Horimirij horrea incenderent. Nec stetit scelus. Eodem iubente Principe, suas fossores incendunt officinas, & incendij reum Horimirium constituunt. Iussus causam dicere, iudicum omnium suffragijs absolutus, unius Crevomissij calculo damnatus est. Nemo alium difficilius absoluit, quàm qui sapius meruit damnari. Quæ sequuntur, nescio, antiquitatis ne commenta sint, an Magices, immundorum spirituum commercio inauspicata, præstigiæ? Ferunt Horimirium tam iniquâ sententiâ damnatum, ab equo, quem moriturus, ultimùm ut ascendere liceret, impetrauerat, neci subtractum fuisse. Ille enim vero Vissegradensi ex arce, correpto per aerem saltu, trans Moldauam, in ripa arcis opposita insidentem Horimirium, metu immunem, constituit. Addunt, antequam hæc fierent, ab equo monitum equitem, ut firmus casum caueret. Innocentia, etiam in suppliciorum turpitudine decora, fabulis non indiget, aut præstigijs, quibus à pænarum iniquitate eximatur.

NECLANVS
BOEMORVM DVX X.

AT tibi cor nimium trepidat, celsaq; potentis
Est animus Regis conditione minor.
Hinc te nemo timet, nec quisquam diligit: audent,
Hinc Proceres segni bella movere Duci.
Sume animos. Qui multa timet, populumq; veretur,
Hic ciues tantum non iubet esse malos.

H Vicaninus infra Regiam celsitudinem deiectus fuit.
Dum timeret omnes, effecit, ut à nemine timeretur. Professa
Ducis ignauia primum omnium Vratillaum Patruum, Lusatiae
Principem, ad arma excitauit. Pavidis consilia in incerto sunt.
Diu hæsit Neclanus, donec sensit, aut Principem fortem esse oportere,
aut uti fortibus. Syderium habuit in aula virum rei bellicæ
peritissimum, ipsiq; Duci tam corpore similem, quàm dissimilem
animo. Hunc Ducis armis, ac insignibus clam indutum, & Principem
agere, & belli munera obire iubet. Commissum in campo
Thurico prælium, Vratislao à Syderio confosso, perfectum est.
Subinde Grasnitius, Gurimensis Dynasta, Moravorum auxilijs fretus,
novum Neclano timorem iniecit. Montanus, nobilis eques,
Ducis authoritatem, Grasnitio occiso, seruauit. Vltima hæc victoria
præmium videri potuit facinoris, quo uno Principis dignitatem
sustinuit Neclanus. Prælio illo, quo Vratillaus cecidit, eius
filius septennis captus est. Dux, illatam à Parente iniuriam oblitus,
filium Duringo, Vratislai perfamiliari, tradidit, pro dignitate educandum.
Homo, qui ex scelere præmium quæreret, puerum non ita multò post
obtruncat, caputq; Neclano inter epulas offert. Immanitate sceleris
victus, velut exanimis in mensam concidit Princeps: deinde sibi
redditus, ut aleres, inquit, non ut occideres, tradidi. Vilius apud te
Sanguis regius fuit, quàm spes auri; At mihi vires confirmabas.
Pestifera vis est, quæ nocitura, nocendo paratur. Non tanti mihi est
Regnum, ut pueri, ut innocentis, ut patruelis sanguine infamis
regnare velim. Aut præcipitio, aut laqueo finitur perfidia, quam
tot Vratislai in te collata beneficia non vicerunt. Non potuit
honestius timoris maculam Neclanus eluere quàm turpissimi
ficarij sanguine. Vltus est illius necem, à quo olim Paternæ
cadis ultor poterat sibi, ac Regno metuere.

HOSTI-

HOSTIVITIUS

BOEMORVM DVX XI.

Hunc vocat in campum Frâtris furor improbus. Ardor
 Regnandi Fratres mutua bella docet.
 Sed bene consuluit rebus Deus; ille triumphat,
 Quem victi in fratris vincere damna piget.
 Discite magnanimas victoris Principis iras.
 Cum victo proprium diuidit imperium.

Hostiuitius demortui Parentis solium, ingenti Boëmorum
ordinum plausu conscendit. Amore omnium munitum,
unius Crosmilij Versovicensis odium exagitavit. Crosmilius ex
ijs erat, qui fortunæ suæ indignantur: felicitatem, quam à virtute
non sperant, à scelere exigunt: Regna perturbant, vel ut miseriam
eudadant, vel ne soli sint miseri. Hic ergo Mistobogium Hostivitij
fratrem, spe Principatus obtinendi facta, in Fratrem capit impel-
lere. Ad Regna, & sceptræ sua sponte feruntur animi. Pessimi con-
siliarij verbis incensus Mistobogius fratrem ferro petijt, ut auro
potiretur. Verum prælio ab eo victus, & tamen in Regni partem
acceptus, sensit, quàm bono fratri iniuriam fecisset. Redintegra-
tus inter fratres erat amor, cùm Crosmilius, novas turbas moliri
aggressus, Sucoslaũ, Bilinæ præfectũ, in Ducem commovit. Quidã
in hoc nati videntur, ut quiescant ipsi nunquã, quietem alijs semper
invideant. Cressi militaris hominis virtute Sucoslaus in prælio ca-
ptus est, & à militibus, etiam renuente Principe, membratim di-
scerptus. Post hæc, quietã jam ab intestinis rumoribus Boëmiã,
Mistobogius, sola latius regnandi cupiditate tactus, in Suatoplucũ
Morauorum Regem, Christianis tunc primũ initiatum sacris,
arma convertit. Hostiuitius Fratrum scelus ægrè tulit, nihilq;
non tentauit, ut ab iniquissimis armis fratrem abstereret. Profliga-
tis semel, aciterum Morauis exultabat Mistobogius, cum illatam
Suatoplucò iniuriam, ulciscente Numine, à Dæmone suffocatus in-
terijt. Innocentiam rarò aliquis lacessivit impune. Sub id tem-
poris Iuanes, sanctimonix famã illustris, Boëmiã ingressus de-
serta Hercyniæ antra illustrauit.

BORIVORIUS

BOEMORYM DVX XII.

P *Riscum pone nefas lustrali in fonte: serenam
 Cerne diem Princeps: indue mente Deum.
 Hactenus in tenebris. In te sed tristis Erinny's
 Tela jubet ciues ferre cruenta tuos.
 Te Regno exturbant. Vt scandas sydera, ab ipso
 Imperij solio, Dux, cecidisse bonum est.*

HOc Duce, purissimum Christianæ Religionis lumen Boemis illuxit. Ad Suatoplucum, fæderis confirmandi studio, in Moraviã se contulerat Borivorius; cum novã in amico Rege pietatem miratus, & Methodij, Sanctissimi Antistitis, oratione eruditus, ab idolis ad Christiana sacra confugit. Lustrali fonte expiatus Boemiam reperijt, ut in pulcherrimæ Religionis amorem, subditorum sibi populorum animos alliceret. Non tam bene cum rebus humanis agitur, ut meliora pluribus placeant. Boemi, ob nova suscepta sacra, quem suavius amare debuissent, odisse ceperunt acerbe. Quare populari furori Dux optimus cedere coactus est, & in Moraviã ad Suatoplucum, post facinus præstantissimum exul, se recepit. Subinde Principis absentiã abusi Boemi à legitimo Duce Principatum in Stoymirum, Sucoslai Bilinensis olim præfecti, fratrem exulem trãsferre ausi sunt. Crimen ferro, flammisq; dignum videbatur; et vero Suatoplucus arma vindex parabat. Verũ Borivorius maluit à tempore animorum sanitatem expectare, quàm exigere à ferro. Decimo, post Ducis exilium, mense subijt Boemorum animos pudor. Principis in Boemiam reditu factum est, ut civiũ pleriq; scirent. Ergo Christiana sacra, secundo tandẽ Numine año salutis DC.C.C.L.XXX. suscepit Boemia. Nescio quid hoc rei sit? Quoties Numini concilianda fuit Boemia, gravissimè prius in Principem peccavit. Ex dæmonum aris, ad Numinis cultum traducenda Borivorium Regno eiecit: Stoymirum alieno folio donavit. Veræ restituenda, post Heresim, Religioni Ferdinando II. abrogare Regnum, Friderico dare conata est. An ut felicius adhibeantur remedia, necesse est totam prius vim morbi effundi, & augeri vulnus expedit aliquando, ut maior pateat medicinæ locus? Propè est, ut dixerim: nunquam salubrius homines sapere, quàm post errorem. Excitabat Deo templa Borivorius: fundabat erudiendæ latinis litteris, ad eam diẽ Boemiæ incognitis, juventuti gymnasia; cum factã per seditiosos quosdam animorum conversione, Plebem novum scelus, odio Religionis verius, quàm Regis, meditari præsensit. Ergo, ne novo crimine cives adstringerentur, Dux sponte depositam coronam Spitzneq filio imposuit. Hoc est Regnum: nolle regnare, cum possis.

SPITIGNEUS I.

BOEMORVM DVX XIII.

Quo Te diversum iuvenilis proripit ardor?
Quo Pater incessit tramite, carpe viam.
Icarus, à Patris dum tramite deuius errat,
Concidit. In casum te rapit istud iter.
Vos superi meliora. Tamen discrimina vicit.
Quàm fuit, infelix, proximus, ut rueret?

Spitigneus, ab optimo Parente adhuc vivo Principatu donatus, primò quidem haud indignum se tanto Patre probauit. Verum, annis auctus, vicijs vix non effecit, ut muneris Parentem poeniteret. Ergo principia eius Imperij moderata, ac pia: religionem Christianam fouere: templa erigere: DEVM vereri: Ciues amare. Dethonio, ac Mirso, Christianis hominibus, quos à Boriuorio, grauioribus in rebus, à consilijs acceperat, addictissimus omnia ad unius virtutis honestatem destinabat. Si quæ ætas, adolescentia misera est. Contemptrix alieni consilij, inops sui, nec alijs parère vult, nec ipsa sibi novit imperare. Animum, qui per pueritiam alieni quasi iuris fuit, illico in libertatem non vindicare, aut ignauiam putat, aut amentiam. Cum adolereretur igitur Spitigneus, ægrius Consiliarios ferre cæpit, rarius illos audire, multa hoc ipso negligere, quòd ab illis laudabantur. Hoc etiam vitio humana laborat ambitio. Odit quædam, non quia ipsa displiceant, sed quia illorum authores fastidit. Occupauit & alius Principis mentē error: Religione ad Regni tutelam placuit abuti. Christianos spectabat, & à Christiano Duce multa expectare iubebat; Ethnicos interim, ne Religio diuersa à Rege seiungeret, publicis collatis muneribus, devinciebat. In utramq; partem factionum claudicare, nulli unquam profuit: Religione abuti, est iram Numinis provocare. Spitigneum, sic aberrantem, in viam retrahere, grauioribus verbis, conati sunt Boriuorius, & Ludmilla, Sanctissimi Parentes. Tardius redeuntem mors properare coegit. Octaua, ab ea die, qua saluberrima Parentum monita visus est negligere, Pragæ, non tamen sine facinorum suorum detestatione, extinctus est. Primus ex Boëmorum Principibus, Christiano ritu, sepulchro illatus est, in Aede Tainensi, à Ludmilla, Virgini Matri, dicata.

14
VRATISLAUS I.

BOEMORVM DVX XIV.

EX votis tibi multa fluunt. Te Principe regnat
Candida, cum purâ Relligione, Fides.
Gaudia sed turbat vesane Coniugis ira,
Et dolus, & veris mens inimica sacris.
Vivitur hac lege. Est nulla hic sincera voluptas.
Quæ dulci pascit nectare, pungit apīs.

EXcesserat è vivis Spitigneus, cùm supplices ad Borivorium se contulerunt Boemi, Regnoq; restituere conati sunt. Verum, qui semel ex naufragio emerferat, adduci non potuit, ut in mare regrederetur. Habent hoc, quæ splendida habentur verius, quàm sint; antequam possidentur, desiderium: Semel possessa, excitant fastidium sui. Spitigreo igitur Borivorius Vratisslaum natum minorem Principem substituit. Hic nihil omisit, quo optimis Principibus posset æquari. Mirâ erga Parentes observantiâ, illorum de Reipub; , Christianæq; Religionis augmento, sententiam venabatur solerter, & diligentius exequabatur. Tantam Principis probitatem perpetua ferè Pax comitata est. Semel ab Hungaris turbata, Vratisslai virtute citò redijt ad serenitatem. Hostem enim vagum, & ex occasionibus affilientem, Boemo milite, Dux infecutus ante pugnam arma ponere, & fœderis condiciones subire coegit. Pulcherrimè cætera Vratisslao cum fluerent, debuit à deplorato Vxoris ingenio admoneri conditionis humanæ, cui voluptas sic permittitur, ut nunquam sine dolore. Drahomira Lucensis Dynastæ filia, ut in Boemorum Principum domum, matrimonio veniret, amplectendæ Christianæ Religionis spem fecerat certissimam. Vratisslao nupta, fraude muliebri, fidem elusit. Grauiissimo rei Boemæ incommodo, & optimi coniugis dolore non modo Christiana sacra respuit, sed etiam opprimere conata est. Ex illa Venceslaus, & Boleslaus Vratisslao nati sunt. Illum Ludmilla Auiæ instituit, hunc Drahomira Mater. Ille Auiæ, hic Matris mores retulit; ut constaret, quid in animorum formatione puerilis valeat educatio: Hæc Pragæ dum aguntur, Romæ, felici exitu vitam clausère Methodius, ac Cyrillus, Boemorum, ac Morauorum Apostoli. Vratisslaus beneficiorum memor, æternæ illorum memoriæ ædem, Boleslauri, dicauit. Ipse sic vivere desiit, ut vixit.

VENCESLAVS I.

MARTYR

BOEMORVM DVX XV.

TE matris iubet ira mori: Te dextera Fratris
Conficit. Acunctis iam timuisse licet.

Nulla homini parcat volucris, non bestia: terra,

Vnda, aer, ignis, sydera sepe nocent.

Si Genetrix odit Natum, si funera Fratris

Frater amat, nullo nomine tutus homo est.

Venceslaus, quo nullum illustrius Christianæ pietatis exemplum edidit Boemia, immaturus Regno à Patre relictus est. Dum adolefeit, Draomira Mater Boemiam rexit, & crudelitatis artes omnes in Christianos exercuit. Fæmina siue amat, siue odit, modum non habet. Adulto Duce, cessit ex aula Furia illa; neq; enim fas erat, improbitatem eodem, cum innocentia, solio confidere. Venceslaus Regni felicitatē in probitate Civium positam esse ratus, Christianæ pietatis officijs omnibus, aggressus est populos, in virtutis amorē, prouocare. Principis in Cælites studia, amplissimis in Principem beneficijs rependit Deus. Sape cælo delapsas beatas mentes iussit Venceslao præsto esse, & Ducis optimi lateri, veluti stipatores, adharere. Illud nescio, an illustrius Radislaus, Gurimēsis Dynasta, in Venceslaum arma mouerat. Cum sine militum clade, Ducum provocatione decerni posse visum esset, iuerant in arenam Duces. Erant sub ictu; & repente, factâ cælitis voce, triumphus Venceslao decretus est, iussusq; Radislaus ad illius genua supplex accidere. In tanta, quam cælum ipsum struebat, felicitate vix aliâs maioris moderationis exemplo humana ambitio damnata legitur. Otho Augustus Regium nomen, ac diadema, publico Principum in conventu, Vormatiæ habito, Duci sponte obrulit. Regiam dignitatem pertinacius reiecit Venceslaus, quàm obrulerit Augustus. Fortè debuit ab Augusto aurum nolle, qui laurum expectabat à Deo. Pijsimo sub Principe, ea in Boemorum animis incrementa fecerat Fides, quæ Draomiræ superstitio diutius non ferret. Ergo insanissima Mater, ut Christianam religionem deiiciat, columnen illius, Venceslaum filium tollere decernit. Vt numeros omnes scelus habeat, spe Regni obtinendi sacrâ, Boleslaum armat in Fratrem. Ne præ ceteris innocens videretur, etiam Boema Regia tulit tragici sceleris exemplum. Frater, iubente matre, ante aras supplicem, Fratrem peremit. Sanctissimus Martyr, virtutum, ac miraculorum famâ illustris, Cælitibus adscriptus est. Parricidâs varium supplicium excepit.

BOLESLA-

BOLESLAUS I.

SÆVVS

BOEMORVM DVX XVI.

TE matris perdunt mores: age: desere matrem.
 Sæpe, etiam matrem deseruisse, pium est.
 Illa quidem scelerum persoluet vindice pœnas
 Numine; Ab ætherea iam fremit arce furor.
 Tu ne quære malum. Pete littora: flabra minantur.
 Hoc Cælo quisquis navigat, ille perit.

Bolc-

Boleslaus, eius nominis primus, quàm turpis initio dominatus, tam clarus exitu fuit. Inter Principatus rudimenta, ex Drahomiræ sæuitiâ, multa gessit. Quoscunque occiso Fratri impensius studuisse cognovit, è vivis sustulit: interfectorum cada-vera feris prædam obiecit: Sacerdotibus exilium, si persisterent, necem indixit: in Christianum nomen Christianus ipse, eo imperu, desævijt, quo sævijsse transfugam puderet. His artibus Sævi cognomen adeptus est. Tentabat atrociora; sed manifesta Numinis in Drahomiram animadvertentis ira, ferociam infregit. In Christianorum funeribus, auidissima cruoris fæmina sibi placebat; cùm repentino terræ hiatu absorpta est. Accessit & aliud, quo potuit à flagitijs Boleslaus auocari. Sensit suis sceleribus se effecisse, ut dignum censeretur caput, in quod mucrones, æquitatis vindices, proximi Principes acuerent. Otho quidem Cæsar illatam Sanctissimo Duci Venceslao necem, parricidæ sanguine, se vindicaturû, motis armis, minabatur. In felicitate sapere rarum est. Crocodillum humanus animus imitatur. In aquis hebetes, illis destitutus acerrimos habet oculos. Ergo, ubi se à cælitibus æquè, ac mortalibus destitui sensit Boleslaus, sapere cæpit, & retracto gradu, novis pietatis officijs, antiqua damnauit scelera. Christianam Religionem quàm crudeliter afflixerat, tam ardentè erexit, nec adduci potuit, ut prius Miecislao primo, Polonorum Duci, Dambroucam filiam matrimonio iungeret, quàm lustrali fonte expiatus Christiana ille sacra in Poloniam induceret. Deo reconciliatus secundo prælio Hungaros primùm, deinde Morauios profligavit. Septimo, et trigesimo, à coronâ acceptâ, anno extinctus est; hoc felix, quòd in portu occubuit, cum vixisset in freto.

BOLE-

BOLESLAVS II.

17

PIVS

BOEMORVM DVX XVII.

H*Vnc Pietas ornat titulis. Virtutibus aptâ,
Hunc gaudet civis dicere, voce, Pium.
Rarus honor. Fortes è Regibus aula recenset
Multos; sed paucos nuncupat aula Pios.*

F

Ab

A B eximia Pietate Hic Pij cognomen accepit. Boleslai Patris mores, sed illos posteriores, quibus senectutem cohonestavit, vitâ totâ retulit. Natu minor cum esset, Principatum gessit; quia Strachiquas, maior natu, sacris inter Monachos maluerat initiari quàm regnare; dignus posterorum memoriâ, si steterisset in virtutis gradu. Turpius cadit, qui honestius stetit. Qui Regnum potuerat contemnere, ausus est Episcopatum ambire. Ante aras, sole^mni ritu, dum inauguratur, à demone concisus periit, miserum ambitionis exemplum. Boleslaus coronâ potitus, nihil habuit antiquius, quàm rem Christianam promovere. Itaq; multis erectis templis, à Ioanne IX., summo orbis Pontifice Episcopum, qui summâ cum authoritate in Boemia sacris præesset, missis Romanam legatis, obtinuit. Detmarus is fuit, natione Saxo, vir omni virtutum flore conspicuus. Interea Versovicenses, familia perpetuò Ducibus infensa, quas domi non sperabant, ex Polonia turbas in Boemiam advocarunt. Bellum caro stetit Polonorum Duci, Boleslao Acri. Qui aliena venerat direpturus, sua non defendit. Vastatâ Poloniâ Cracoviam Boemi occuparunt. Nusquam minus quàm in Bello eventus respondent. Boleslai etiam tempora Adalbertus Secundus Pragæ Antistes illustravit. Hic Christianam pietatem tardius, quàm cupit, à Boemis admitti dum dolet, ad Prutenos se confert, ubi Martyrij lauream assequitur. Hoc virtus habet magnificum: omnibus prodesse vult; prohibita cæteris prodesse, habenti semper prodest.

BOLESLAUS III.

CÆCVS

BOEMORVM DVX XVIII,

A Vri dirus amor tibi mentem excecat: ab imâ;
 Eruit infestus lumina, fronte, dolus.
 Tandem animo cecus, cecus quoq; corpore, sceptrum
 Deferis, et Natum flectere Regna iubes.
 Hoc bene; nam Regni curæ neq; sufficit Argus;
 Et centum Regis lumina, multa latent.

Boleslaus III. cui alienum crimen Cæci nomen effecit. Cracoviam, quam Patris virtus Boemiæ adiecerat, suâ avaritiâ amisit. A Tribuno, quem tuendæ Civitati Parens præfecerat, sæpe monitus, ut præsidarium novum militem, veterano extincto, submitteret, maluit pecuniæ parcere, quàm famæ. Non latuerunt hæc Polonum, intentum in occasionem omnem recuperandi Cracoviâ. Ergo validâ juvenum manu immisâ ad deditionem Tribunum compulit, totâq; Poloniâ, ac Silesiâ Boemos abegit. Nescio an non hoc in Principe pessimum sit: affectus nec regere posse, nec abscondere. In alienam potestatem venere pleriq; , qui in suâ non fuerunt: & multi capti sunt, quia, quo capi possent, obstenderunt. Tam professa avaritia non modo Civitatibus, sed ipsis oculis Boeslaum privavit. Redactâ in Poloni potestatem Cracoviâ, Boemi suum Principem ad arma Polono inferenda coegerunt. Agebant satius Boemo nomini fuisse, nunquam Cracoviam capere, quàm captam sic amittere: præteritis laboribus dedecus emptum videri. Posuerat iam in Silesia castra Boleslaus, cum Polonus, qui Boemi Ducis ingenium noverat, legatos mittit, qui significant male in militem tantam pecuniæ vim infumi: facile posse inter utrumq; Principem controuersiam componi. Veniret modo Boemus Cracoviam, & hospitij sanctitate fædus auspicaretur. Spes omnis credula est, & vehemens amor nil non spondet sibi. Itaq; dimisso exercitu, Proceribus aliquot comitantibus, Cracoviam iuit. Ibi hospitales inter epulas captus, & admotâ oculis ignitâ laminâ exoculatus refertur. Subinde in Boemiam rediens, male defenso, sponte decessit Principatu, quem Hiaromirio filio dedit. Non desunt, qui Cochani Versouicensis dolo Boemum inductum dicant, ut Polono se crederet, & Polonum, Boemo fidem ne præstaret. Non semel accidit, ut unus Consiliarij fraus pluribus simul Principibus illuderet.

HIAROMIRIVS

BOEMORVM DVX XIX,

Hlc iam tranquillo fit naufragus aequore. *Victrix,*
 Cum iam fregisset flamina, cimba perit,
 Fratris ope, infestos Regno devicerat hostes;
 Cum cecidit Fratris fraudibus è solio.
 Crede, age, iam facilis Fortune Vitrea sors est,
 Cum placet, & stringis, frangitur in manibus,

Hiaromirius à domesticis, exterisq; exagitatus, à Fratre graviora, quàm à ceteris passus est. Principatum vix inierat, cum Cochani Versovicensis fraude circumuentus est. Per speciem venationis in sylvam adductus, Versovicensium sagittis exponitur. Non semper in scelere felix est dolus. D. Ioannis Baptistæ ope implorata illæsus Princeps evasit. Ex Versovicensibus tredecim à Venatoribus in tumultu capti, securi percussi sunt. Hoc defunctum periculo aliud Principem excepit. Ipso tumultus initio Cochanus evasit, & extincto, ut ipse rebatur, Principe, Polonum in Boemiam properare coegit. Adfuit hic cum exercitu, nec quia Principem vivere deinde cognovit, recessit; verum vastatis agris Pragam cæpit, ipsumq; Ducem in Vîllegradensi arce obsedit. In ancipiti res erat, cum Vdalricus, Hiaromirij frater è custodia, quâ Cochani fraude, apud Henricum Cæsarem detinebatur, elapsus in Boemiam venit. Nunquam improbæ spei, quod datur, satis est: nec quisquam satis suo pretio se æstimatum putat. Cochanus minora meritis præmia se à Polono accepisse querebatur. Itaq; novâ spe excitatus, ut perfidia perfrictæ frontis est, ad Vdalricum aduolat: Pragam sine prælio pollicetur, nisi præterita obliuisci Principem pigeat. Vnum hoc hominis factum fide non caruit, prodiditq; Principi Pragam. Fugato Polono, tempestati se subtractum Hiaromirius arbitrabatur. Sed Regnum eam, quàm mare, habet constantiam: momento, & à quo minus reris, evertitur. Post victoriam convenerat inter fratres, ut simul regnarent. Ea concordia, seditioso homini, Cochano non placuit. Boleslai sæui exemplo, ut solus, extincto fratre, Vdalricus regnare velit, persuadet. Ad nostra scelera abutimur alienis flagitijs, imitatio alienæ culpæ non facit innocentem. Vdalricus minus aliquid ausus, quàm Boleslaus, Hiaromirium luminibus orbare sat habuit, regnoq; exurum Boemiæ, in ordinem redegit.

VDALRICVS I.

BOEMORVM DVX XX.

VT regnes, oculos miti rapis improbe Fratri;
 Emptaq; fraterno sanguine sceptraplacent:
 Sed post hæc facti crudelem pœnitet; Ipsa
 Sceptrahorres; Regnum nec sine Fratre placet.
 Sic est. Quam genuit crimen, miseranda voluptas
 Vertitur in pœnas insidiosa graves.

Vdalricus Principatum male partum non male administra-
vit. Adhuc recentibus odij in Fratrem facibus æstuans, mi-
nus decoras amoris in Virginem flammæ concēpit. Beatricem,
rustici hominis filiam, deperijt, duxitq; in uxorem, meliore even-
tu, quàm consilio. Illa enim suauissima mōrum maiestate matronas
quasq; supergressa, docuit à virtute nobiles fieri, non quæri. Cate-
rūm, postquā emarcuit voluptas illa ex Regno, Fratris ruinā acqui-
sito, sibi ipse displicere, atq; odio esse cæpit. Ergo per Helicar-
dum, Pragæ Episcopum, Fratri reconciliari petijt, et obtinuit, ra-
ro fraternæ charitatis exemplo. Post hæc amore inter Fratres cer-
tatum est; & Vdalricus quidem solio excedere parabat, sed Hiaro-
mirius Fratrem in Principatu socium amavit. Interea adoleuit
Bretislaus, Vdalrici filius, qui ob præstantissimam indolem, & Pa-
trui, et Patris amore dignus habitus est. Itaq; ex utriusq; voluntate,
Marchionis titulo, regendam suscepit Moraviam, quæ ab Arnul-
pho Cæsare, suo spoliata Rege, jam pridem volens lubensq; in Bo-
emorum Ducum potestatem concesserat. Triumphis celebraba-
tur Bretislaus, cum Pater febri extinctus est. Nullum habuit Boe-
mia spectaculum illustrius Vdalrici funere, quod Hiaromirij cha-
ritas illustravit. Stetit hic exoculatus ad Fratris cadauer, manumq;
in illud cū extendisset, inquit. Sine, Vdalrice, ultimum te tangā,
quem videre non possum. Nunquam gravior oculorum iactura
mihi visa est, quàm hodie. Tuum funus exequor sine lacrimis.
Quamquam, qui per oculos nequit erumpere, gravius cor premit
dolor. Carior mihi oculis fuisti, dum oculos habui: postquam vo-
luisti me oculis carere, corde cariorem habere cæpi. Tuum im-
perium, vel Versovicensium potius flagitium, oculos mihi eripuit.
Corde me, sponte mea, privavi: volui esse tuum, ac aternū hoc vo-
lo. Post hæc in extincti Fratris amplexum corruit. Attonitis amo-
ris eo spectaculo ceteris, tandem surrexit, iussitq; Bretislaum Nepo-
tem sequi. Ad solium cum venisset. Conscende, inquit, solium Bre-
tislae, ex quo ego decedo. Meliore fortuna regna, quàm ego, quàm
Pater tuus. Sic Ducis depositis insignibus, à fratris funere maestissi-
mus, publico deinceps caruit.

BRETISLAUS I.

BOEMORVM DVX XXI.

Bretislav, tegit tibi victrix tempora laurus,
 Illa eadem, mitis, tempora, Oliva tegit.
 Si fera bella vocant, Urbes ferro obruis. Urbes
 Legibus exornas, si fera bella silent.
 Idem Aequus, fortisque, unus tu munera praestas,
 Quae Numa, quae frater praestitit ante Remi.

Bretislaus, æquè belli, ac pacis artibus clarus adolescens, ætatis vitio, Iuditham Othonis III. Cæsaris filiam rapuit, duxitque in uxorem. Facinoris indignitatem, posito in Boemia Imperij folio, vindicaturum se, solenni Sacramento, spondit Henricus II. Augustus. Nec tacuit Bretislaus; facinus se defensurum incensâ Germaniâ iure iurando asseruit. Iam motis signis concurrebant acies, cùm Iuditha victo malis muliebri pudore, inter arma irrupit, infestasq; acies diremit, & Ducum Sacramentum, pulcherri-
mo commento, vel implevit, vel elusit. Cæsarem (ut verbis religio staret) amicum, ac hospitem Boleslaviæ, in Boemiæ centro, confidere: Bretislaum Cæsaris amicitiam latum, festivos veluti ad ignes, dato agrestibus pretio, aliquot in Germania pagos incendere voluit. Posthæc Henrico in Hungaros pugnanti cum milite adfuit Bretislaus, & re bene gesta, ex Hungaricis manubijs, Gradense in Moravia Monasterium erexit. Confecto hoc bello pacem, ac quietem Boemis triennalem permisit, quo tempore saluberrimas Reipub. leges tulit. Triennali otio exacto, ne bellicoso populo diuturnior quies noceret, iterum delectum habuit, & Polono, veteres injurias, orbatumque oculis Boleslaum III. ulturus, bellum indicxit. Non totâ æstate transactâ Silesiam, ac Poloniam populatus, præstantissimas quatuor Vrbes, Vratislaviam, Cracoviam, Gnesnam, Posnaniam cepit, ac diripuit. Victoriæ gaudium Rom. Pont: Cæsaris, & Casimiri, Polonorum Regis, ira turbavit. Pontifex directâ, ac violatâ Sacra: Cæsar turbatam pacem: Casimirus vastatum regnum querebatur. Pontificem, ex Polonicis Manubijs erecto templo, & Sacerdotum Collegio fundato, placavit: Cæsaris amicitiam certis conditionibus redemit: Casimiro Civitates restituit, tributo tamen indicto. Extinctum luxerunt pupilli, & viduæ.

SPITIGNEUS II.

BOEMORVM DVX XXII.

H *Eù quæ funesti primordia turpia Regni,
 Et ci-oi, & matri, et fratribus asper agis?
 Si coniurarent cum primis ultima; sceptrum
 Quæ sic tractasset, dextra Neronis erat.
 Extremis sed prima aufers. Hæc pulchra litura est;
 Virtutem sceleri nam bona substituit.*

Spitigneus Bretislai filius, varijs vitijs, ac virtutibus, reprehensibilis initio, laudabilis ad extremum fuit. Administrationem Reipublicæ ab inhumanitate exorsus, Germanos omnes ex Boemia proscripsit. Ne deesset impietas, ne Matrem quidem, aut sacras Deo Virgines excepit. Aegrè tulère facinus hoc Moravi: sed non impunè; trecentos ex prima nobilitate carcere damnavit. Vitia manu se invicem trahunt, & faciliè sequuntur. Crudelitati apposuit latius regnandi libidinem. Ergo Parentis acta rescindere, Fratres Moraviâ exuere decrevit. Ita Boema res integra ad unum devoluta est. In præcipitia cursus hic Principem ducebat. Cùm Severus Pragensis Episcopus opposuit se obijcem ruenti. Mortalibus caelestes accessere minæ. A.S. Vito monitus est, ut ab injuria desisteret, quam Numinis ira ulcisci parabat. Ex hoc consecuta mira rerum mutatio. Sua ipse Princeps acta rescidit: Fratribus Moraviam restituit: Moravos captivos dimisit: æquissimos viros ad jus dicendum elegit, quos noluit ultra triduum pupillorum, aut viduarum causas ampliare. Decretum suo exemplo firmavit. Cum ex Civitate aliquando egrederetur, obviæ mulieri roganti, ut se audiret, ex equo confestim dissiliens, in ipsa Ciuitatis porta, integras duas horas, aures dedit. Illud etiam posteriorum imitatione dignum non præteribo. Epulis cum accumberet, ne dissolveretur animus, eorum, qui ante se in Boemia regnassent, acta legi voluit, & sic ad Reipub. moderationem erudiri. Sexennium in Principatu egerat, cum obiit, Ducumq; Boemorum ordinem clausit. Administrata à Ducibus est Boemia annos, à Gente condita, ferè quinquaginta supra quadringentos; inde Reges, ac Interreges rerum potiti sunt.

VRATI:

VRATISLAVS II.

BOEMORVM REX I.

Czechius Augusti posuit fundamina Regni;
 Hic apicem Regno, Regia ferta, locat.
 Confer utrumq; virum generosa Boemia. Multum est,
 Inte, quod Princeps fudit uterq; decus.
 Inquam Regnares Gentem tibi condidit ille;
 Sed quo regnares ius dedit iste tibi.
 Pace tua dictum, Gentis Pater optime. Plus est,
 Ius Regni, Regno quàm genuisse viros.

Primus hic Boemorum Principatum Regiâ coronâ illustravit. Henricus IV. Cæsar, Moguntinis comitijs, vel merito eo honore Vratislai virtutem exornandam, vel splendido eo beneficio magni Principis potentiam sibi conciliandam existimavit. Itaq; à Gilberto, Trevirorum Antistite, Vratislaus cum Coniuge, fundatæ salutis anno M. LXXXVI. XVII. Kal: Iulij Pragæ in Regem coronatur. Neminem eò fortuna prouexit, ubi non posset illi minari. Pulchrè secum agi Vratislaus crediderat, novis honoribus auctus. Sed coronam secutum est bellum & deplorandum ipsum, & deplorandi belli origo. In Gerardum, & Conradum Fratres ducendus fuit miles: & ille quidem febri extinctus arma non vidit; Hic verò, Brunæ obsessus, Vratislai gratiam Vxoris lachrymis redemit. Cæterum Conradum Rex dum oppugnat, incautus Bretislaum filium hostem sibi fecit. Desiderius ex aulicis Regi carissimus coram Patre falsè Bretislaum perstrinxit. Rex risum non tenuit, quò salum verbum approbasse visus est. Hinc in Desiderium, ac Parentem Iuvenis exarsit. Hoc etiam ad nostras pertinet misérias. Risu lædimur, & quidem acerbius, quàm convicio. Itaq; Desiderium per sicarios interemit: Regem armis laceßiuit Bretislaus. Pugna quidem commissâ non est, Conrado prohibente; sed admissum est scelus, quando tam propè ad parricidium filius accessit. Post hæc reconciliari Patri potuit Filius, sed maluit ad Ladislaum Hungarorum Regem contumax secedere. Rex septimo, ab adepta corona, anno moriens, substituto Conrado fratre, filium exclusit à Regno, cui ab feroci illius ingenio timebat, Reipub. quàm filij amantior. Illatus est sepulchro in Vissegradensi æde, Apostolorum Principi ab ipso dicata, eoq; titulo verè regia, quòd ad illius fundamenta suis Rex ipse humeris lapides comportavit, Magno Constantino simillimus.

CONRA-

CONRADVS I.

BOEMORVM INTERREX I.

Vix sceptrum, Conrade, capis, vix clarus in Ostro
 Fulges, & Regno terapit atra dies.
 An mens par auro fuerit ne constet, acerba
 Mors prohibet, caëptis insidiata tuis.
 Si tamen inspicio quid Regnum feceris ante;
 Conrade, Imperio non nisi dignus eras.

AB Vratislai Regis funere ferè quinq; , & sexaginta annos regia caruit corona Boëmia ; quia honor à Cæsare Homini magis, quàm Boëmorum Duci delatus, à subsecutis sex Principibus vel non est petitus, vel non impetratus. Itaq; Interregis titulo Cōradus administrandam Boëmiam suscepit. Principis mores bene de Repub. sperare jubebant; sed breuitas spei fructum ademit. Menses septem, solium tenuit; & fato communi concessit. Antequā Principatum adiret, de Vratislao Rege, ac Gerardo Fratribus optimè meritis, pulcherrimo facinore coronam promeruit. Pragensē Episcopatum, quem antea oblatum reiecerat, petebat Gerardus. Rex hominis levitatem vel durioribus remedijs sanare, vel punire decreverat. Itaq; dignitatem negabat. Divisa in factiones Boëmia in civile bellum erupisset, nisi Conradus malo prudenter medicinam fecisset, & Vratislaum Gerardo redidisset mitiorem. Post hæc aliud in Vratislaum, Boëmiamq; universam contulit beneficium. Leopoldus Austriæ Marchio, Vratislai ditionem, immisso milite, vastabat, totiq; Moraviæ grauter imminebat. Adfuit Vratislao Conradus, profligatoq; Leopoldi exercitu, ab hostilibus armis servavit Boëmiam, quam ante à Ciuilibus præservarat. Verum nulla re gloriosior, quàm præclaro Principatus fine fuit Conradus. Decedens filios reliquit superstites Vdalricum, & Leopoldum. Illi Brunam, huic Znoïmam delegavit: Regnum ad Vratislai filios redire voluit; si, ut acceptum à fratre in Nepotes referret beneficium, gratus; si, ut filijs à regnorum procellis caveret, pius.

BRETISLAUS II.

BOEMORVM INTERREX II.

H *Vicrigidos mores emollit purpura. Regem
Mitis agit, civis qui prius asper erat.
Quid querimur mutare homines cum munere mores?
Quosdam non omnes sceptrum nocere docent.*

H

Complo-

Complorato Conrado, dubitatum à Boëmis est, quem nam ex Vratislai Regis filijs (quatuor enim superstites reliquerat) in Regnum vocari expediret. Et Bretislao quidem quantum atatis prerogativa tribuebat, tantum asperum adimebat ingenium. Nemo hominum vult feritati subesse. Dum Pragæ consulitur, impetratis à Ladislao, Hungarorum Rege, copijs Bretislaus Boëmiam intrat. Vis dubitationem sustulit, & Principatum terror extorsit. Mirum in hac conditionis mutatione accidit. Bretislaus cum purpura benignitatem induit, & novus honor hominis mores mutavit in meliores, raro prorsus exemplo. Itaq; , inter ipsa Principatus rudimenta, nihil omisit, quo à Civibus amaretur, & quod pulcherrimum Regi est, quo cunctis optantibus & viueret, & imperaret. Religioni addictissimus, Magos, nefarium hominum genus, antiqua sacrificia damoni instaurantes, proscripsit. Basilicam D. Vito Pragæ sacram, incendio deformatam, restituit: Bis contra Vladislauum, Polonorum Regem, delectum habuit, & pugnauit feliciter. Subinde cū Polono foedus percussit. Versovicenses, discordiarum authores, bonis fisco adiudicatis, in Sirkiam (Lusaticam jam vocant) exulatum asportari iussit. Caterum, partam rebus præclarè gestis gloriam, uno facinore, infecit. Vdalricum, ac Leopoldum Patruelles, paternâ hereditate exuit, nec sine dolo. Superbo fastidiri acerbius est, quàm non timeri. Non magno se aestimari à Patruelibus querebatur Princeps, qui tamen suum fauorem ambitu expeti optabat. Septem annos Boëmæ rei imperium gesserat, & receptâ in visceribus sagittâ, extinctus est. Lorecus, ex Versovicensibus exulibus, altâ jam nocte, redeuntem ex Venatione sic oppressit.

BORIVORIUS II.

BOEMORVM INTERREX III.

TEr solio pulsus, solio bis redditus, aëris
 Emoreris curis fractus, in exilio.
 Dum dubitat fortuna iuvet, noceat ne, per omnes
 Raptatum, Princeps, ter rotat illa gradus.
 Extollit, reprimit, tandem sera comprimit. Egit
 Quod solet. In casum, que levat, illa levat.

Inconstantis fortunæ exemplum Hic est. Sæpius in Regni discrimen adductus, ter fastigio deiectus, bis restitutus, in exilio demum moerore, curisq; contabuit. A Bretislao fratre Boemiam regendam cum accepisset, statim Vdalricum, ac Leopoldum patrueles suos, Bretislai armis, Brunâ, ac Znoimâ exturbatos, in veterem possessionem restituit. Nescio an dicturus sim, satius esse quosdam lædere, quàm demereri. Beneficijs armantur ad scelera. Vdalricus, liberalitate Principis, receptâ Brunâ, egit de Regno Borivorio adimendo. Amor Civium Principi Regnum servauit. Ex Patruale victor, à Patruale alio victus est. Honorificam legationem, & dona Boleslaus III. Poloniæ Rex ad Borivorium Interregem, & Svatoplucum, Olomucij Marchionem, miserat. Donorum participem Patrualem non fecit Borivorius. Ille, contemni se ratus, ex scintilla excitavit incendium, quod, arreptâ in Poloniam fugâ, conatus est evitare Borivorius. Svatoplucus altero ab occupatâ coronâ, anno extinctus est. Nova spe erectus, quâ ui, quâ arte Regnum Exul recepit. Multo studio quæsitis rarò homines multo fruuntur tempore. Longus labor, usus brevis. Iuniori Fratri Vladislao à Cæsare adiudicato Principatu, iterû Borivorius exulavit. Vladislau tamen victoriâ abusus non est, & sensim redeuntem pietatem admittens, nondum exacto anno, socium ab exilio Borivorium accepit. Placidissimè unâ Fratres regnabant, cum nova excitata à seditiosis tempestate, solutoq; inter Fratres amore, in Bauariam primùm, deinde in Hungariam Borivorius deiectus est, eoq; in exilio extinctus. Vix alium plura pari regnandi cupido coegit. Vix cum alio fortuna lusit acerbius. Vnus omnium optimè docuit, quàm lubrico loco stet humana Maiestas.

SVATO-

SVATOPLVCUS

BOEMORVM INTERREX IV.

SVnt tibi, qui Regni perturbant otia, Cives;
 Hos tu submisso providus ense metis.

Sed tamen est aliquis, qui sese subtrahit iræ:
 Ad nova, si nescis, crimina crimen abit.

Hoc cave. Quæ, reliquis excisis, spina remansit;
 Illa est, incantum quæ ferit agricolam.

Suatoplucus, Othonis Olomucij Marchionis Filius, Borivorio Patruale deiecto, solium invasit. Iniuriâ partum, ut iure Principatum retinere videretur, ab Henrico V. Casare causam sibi ad iudicari, ingenti obligata pecunia, obtinuit: Hinc, arario exhausto, cum solvendo non esset, ad rapinas conversus sacraq; profanaq; diripuit. Subinde Casar in Hungaros expeditionem suscepit; adesse iussus cum milite Suatoplucus egregiam Casari navavit operam, Nitriâ Captâ, & vastatâ Hungariâ. Hæc inter novi rumores in Boemiam Interregem revocarunt. Antiquum Versovicensium in Boemorum Principes odium regnum turbabat, per speciem restituendi in pristinam dignitatem Borivorium. Reversus in Provinciam Suatoplucus, ratus ex Repub. fore, semel discordiarum radicem extirpare, Versovicensium familiam ferè totam obtruncavit, ne feminis quidem, aut infantibus servatis. In exigenda poena, sanabilia ingenia à deploratis distinguenda sunt: Aequè corpori incommodum est victura membra abscindere, & mortua pati. Arbores senio infructuosas eruimus, earum propagines, spe meliore, nutrimus. Ex tanta Versovicensium clade aliqui, fuga subducti, in Poloniam se receperunt, in spem futuræ ultionis. Rebus domi compositis, Casarianis auxilijs fretus Suatoplucus bellum intulit Polonis, quos Borivorio fuisse ægrius tulerat. Glogoviam hostilibus armis premebat, cum, adacto per tergum telo, à sicario, iussu Versovicensium exulum, occisus est. Principem bellica virtute non obscurum deplorarunt milites, motisq; castris in Boemiam adductum in Cladronensi Canobio, ab eodem extracto, condiderunt.

VLADI-

VLADISLAVS I.

BOEMORVM INTERREX V.

Projce tela manu. Quæ Fratrum prælia cerno?

Alter in alterius pectora tela rotat.

Mater adest. Poni arma iubet. Qui spernere Matrem

Audet, is in fratrem perditus arma ferat.

Fallor? an irarum cecidit vis? lacryma Matris

Extinxit, dederat quas furor ante, faces,

Occiso

Occiso Suatopluco, Regnū ad Vratislai Regis Filios redijt, sce-
 troq; potitus est Vladislaus, tertio loco natus. Hoc Inter-
 rege facinus defleuit Boemia, cui vix Thebæ simile luxerūt. Vidit fra-
 ternas acies infestis armis cōcurrere, & tres fratres de Regno, ferro,
 decernere. Borivoriū, coniuratorum ope, Pragā occupatā, in spem
 principatus recuperandī deueniat. Vladislaus instructam aciem in
 Fratrem duxit, victorq; , Fratris exilio, solium sibi asseruit. Bori-
 vorij casus visus est Sobeslai animum erexisse. Is inter fratres na-
 tu minimus, olim voluntariū Borivoriū in exilio comes, Poloni-
 cis auxilijs Boemiā invasit, Germanum folio deiecturus. Atrox
 commissum inter fratres est prælium, nec nisi Sobeslao vulnerato
 diremptum. Asperiora imminebant, sed ea Suatava Principum
 mater auertit. Stetit hæc Vladislaum inter, & Sobeslaum, & dis-
 sidia detestata; Ergo, inquit, nisi duos peperissem, hoc scelus non
 viderem? Nisi Sobeslaum genuissem, Vladislaus non oppugnaretur.
 Nisi Vladislaus esset, Sobeslao non timerem. Quod hoc in-
 fortunium? in filiorum exitium, Boemiæ lacrymas, meum crucia-
 tum fui facunda. Melius est tibi, Sobeslae, exilium, quàm reditus
 iste: expedit tibi carere regno, Vladislae, quàm sic regnare. Terra
 hæc, quæ vos nascentes excepit, in mutuum exitium armatos videt?
 Ut videant ceteri, mater certè visura ultra non est. Aut, si pietas
 placet, donate matrem pace: aut, si scelus tantum arridet, qui cru-
 enti Regnum petitis, siccis oculis pereuntem matrem aspiciate.
 Præstat mori, quàm à filio filij vitam in discrimen adductam intue-
 ri. Fregit animos materna pietas, quos arma non fregissent. Posue-
 runt fratres odia, & in mutuum ruentes amplexum bearunt Matrem,
 quam suis penè odijs peremerant. Sed nullum bonum, diuturnum
 esse patitur ambitio. Paulo post, dissidium recruduit, iterumq; in
 Poloniam exulavit Sobeslaus. Sic est: violentus est amor regni.
 Naturam mutat, vel invitis.

SOBESLAUS I.

BOEMORVM INTERREX VI.

Dum te bella premunt, æquus tibi militat æther,
 Lapsaq; sydere à vincit ab arce phalanx,
 Hoste triumphato, nec cingis tempora lauro,
 Nec pateris curru splendidiore vehis
 Aurea Celitibus sed ponisserta, iubesq;
 Victorem dici, militis ore, Deum.
 Hoc age; nam superùm virtute est pulchrius hostes
 Devicisse, Hominum quàm superasse manu.

Sobeslaus, Fratre mortuo, ab exilio in regnum venit. Belli, pacisq; artibus longè clarissimus, inter ipsa Principatus rudimenta, insignem de Lothario II. Augusto, & Othone, Moravia Marchione, retulit victoriam, in qua Otho ipse interemptus est. Constant est fama, Cælitibus præliantibus pro Sobeslao, id bellum cōfectum fuisse. Ipse Victor lauream Cælitibus acceptam retulit. Coronam auri duodecim, argenti octo ginta pondo D. Venceslao donum posuit. Neq; negavit Lotharius, adverso Numine à se pugnatum; Quare sponte amicitiam Sobeslao obtulit, qui ex hoste familiaris, pro Lothario, contra Conradum, ac Fridericum, imperij æmulos, arma vertit. Non pauciores invident, quàm admirantur, & quosdam ita virtuti vitium fecit infensos, ut quos imitari, vel volunt, vel nequeunt, perdere festinent. Sobeslao laudem omnem merenti Miroslaus, & Stresemirus, materno genere Versovicenses, in quibus livorem alebat inertia, insidiati sunt. Detectâ fraude coniurati pœnas luere. Princeps periculo discusso, Deo Cælitibusq; gratus, nudis pedibus, apertoque capite, Praga templi supplex adivit, erogato in pauperes auro, argentoq; munificentissimè. Subinde Lotharius Cæsar expeditionem in Italiam suscepit, ut Innocentium II. Petro Leonis eiecto, Lateranensi sedi restitueret. In facinus piissimum equites trecentos Lothario Sobeslaus adiunxit. Nec uberior foris, quàm domi gloriæ seges. Glacium Polonorum armis vastatum, Gorlicium incendio absumptum, Butisnam vetustate squalentem instauravit. Misam à fundamentis erexit, & quod caput est; Pietatem in populorum animis iacentem, suo exemplo, excitavit. Quarto decimo, quàm ad principatus fastigium ascenderat, anno, capitis dolore periit, Vir in paucis pius ac strenuus, & nisi adolescentior, motis armis, fratris odium incurrisset, etiam felix.

VLADISLAUS II.

BOEMORVM REX II.

ITe alacres in bella viri: capite arma Boemi:
Certa sub hoc vobis Principe palma viret.
Vnus hic Insubriam Friderico vincet, & unus
Hungariam Stephani sceptrum sub aqua trahet.
Iura alij poscant Regnorum à Cæsare. Regna
Regibus hic potis est, Cæsaribusq; dare.

Primum interregnum sua virtute Hic sustulit. Bene, pro Friderico Ænobarbo Cæsare, administratâ Germaniâ, ab re-
duce ex Italia Augusto, prudentiæ præmium, Ratisbonæ, Principum in conventu regiam coronam recepit. Antequam ea exornaretur dignitate, turpi suorum coniuratione petitus ad necem, virtute periculum evasit. Nec honoribus auctus segnius egit; adeo ridendos censebat, qui honores labori metam poni, & ultra fastigium dignitatis, locum virtuti non superesse arbitrantur. Itaq; relatâ in album Boemâ juventute, primum Friderico Augusto, deinde Stephano Gesæ, pupillo bellicam navavit operam, eo eventu, ut Insu-
briam Friderico, Hungariam Stephano restitueret. Ex Italia retulit in regnum, fortitudinis eximiæ monumentum, purpureo in clypeo Leonem album, quo signo, nigrâ Aquilâ abrasâ, hodieq; gloriatur Boëmia: ex Hungaria pietatis laude, & affinitate pulcherri-
ma cum Emanuele Constantinopolitano Imperatore contracta, redijt illustris. Neq; verò pacis artibus minus, quàm armorum tractatione suæ gloriæ consulvit. Marmoreo ponte, quatuor, & viginti fornicibus supra Moldavam producto, Minori Veterem Pragmam conjunxit: Strahoviense, Plessense, Teplicense monasteria magnis sumptibus excitavit; primum & vivus pietatis studio incoluit, & mortuus sepulchro exornavit. Decessit honoribus plenus, ac planè invidendus, nisi extremâ in senectute Fridericum Cæsarem, quem tot beneficijs cummlaverat, ingratum passus, & solio discedere, & Fridericum filium, quem regni socium acceperat, exulem deplorare visus fuisset.

VDALRICUS II.

BOEMORVM INTERREX VII.

L *Audem alij quærant Regnis, populisq; regendis;
 Huic placet insolitæ carpere laudis iter.
 Imperio Fratrem donat. Voluisse carere
 Imperio, plus est, quàm potuisse frui.*

Vladislai morte Boëma res ad Interreges redijt. Dum multi de regno decertant, nemo Coronam regiam adipiscitur, Boëmiam plures dilacerant. Ergo, Vladislao extincto, Augustus, consilio non laudando, Friderico Vladislai filio praterito, Vdalricum ex Sobeslao I. genitum iubet in Boëmia dominari. Hic, quasi alteri, non sibi, honorem à Cæsare quasiuisset, paulo post Sobeslao, fratri seniori tradidit Principatum. Absterisit notam Boëmæ aulæ inustam. Viderat Boëmia, per summum scelus, à Fratre Fratrem regno exui. Vidit tandem à fratre fratrem regno donari. Frequentiora hæc essent exempla, nisi purpuræ splendor quàm plurimos excæcasset. Plures essent, qui regna relinquerent, quàm acciperent: plura essent regna, quàm reges, nisi proprias ignorare vires placeret. Senferat Vdalricus, quàm supra vires suas graue esset regni pondus. Cæterùm gloriosior regno relicto, quàm ducto exercitu fuit. Friderico Cæsari auxiliarem militem in Italiam debuit traducere. Nunquam clariùs constitit, militari solutâ disciplinâ exercitum dissolui. Dum benignitatis laudem, & clementiæ nomen sollicitus ambit, rapinam militis non punit. Itaq; multis ad latrocinia dilapsis, multis, ab agrestibus, se suaq; tuentibus, occisis, non nisi laceras, & concisas copias in Cæsaris castra invexit. Ex Italia Boëmiam reperens, octo tantum commilitones, dissoluti exercitus miseras reliquias, reduxit inglorius. Æquè malus est Imperator, qui militi omnia permittit, & qui negat omnia. Siue indulgentia, siue austeritate in militem peccet nihil differt; Vtroq; vitio militiam, & rempub. prodit.

BOLESLAUS II.

BOEMORVM INTERREX VIII.

HEu quid agis? Regni primordia sanguine fædas?
 Tanta ne præcipitem proripit ira Ducem?
 Rex furit in famulum? melius Leo dividit iras.
 Fortior in tenues non furit ille feras.
 Est ne feræ maior servandi cura decoris?
 Anne homini stolidæ plus feritatis inest?

Sobeslaus

802

Sobeslaus, eius nominis II. , à Fratre acceptum regnum humano sanguine infecit. Vix sceptrum tractabat, & pugionem strinxit in Prindæ Præfectum, à quo durius se olim habitum in carcere querebatur. Præceps vindicta non caruit infamiâ: non potuisse sibi temperare, quin regias manus famuli sanguine macularer. Cæterum ubi resedit ira, facti penitentia tactus, Episcopi genibus publicè aduolutus scelus defleuit. Lachrymâ nihil citius arefcit, & sæpe quos irâ solet perstringere, excæcat ambitio. Sobeslaus sceleris scelus paulo post addidit, eo gravius, quo turpius. Emericus Hungarorum Rex, ab Andrea fratre in regni discrimen vocabatur. Ad Sobeslaum confugiens petijt, ut illius ope ad Cæsarem, quem appellarat, securus iret. Sobeslaus humani, diviniq; juris oblitus Regem, hospitem, supplicem, innocentem vincit, & captivum mittit Andream, cuius familiaritatem ambiebat. Quam familiaria humanitati vitia fecimus? illis conciliantibus amicitias inimus. Rem æquè, ac debuit, graviter tulit Cæsar, & Sobeslaum ad causam dicendam accersitum, & nequicquam morbum causantem, regni jure, & authoritate exiit, substituto Friderico, Vladislai Regis II. filio. Hinc atrox Fridericum inter, & Sobeslaum bellum exarsit. Totis viribus ad Pragæ mania pugnatum est. Anceps erat fortuna belli, cum Elisabetha, Friderici uxor, quæ pugnam spectabat, manibus ad cælum sublatis sic precata fertur. Christe, coniugem serua, & victorem restitue. In ipso pugnæ loco templum tibi, ac pauperibus hospitium, quod posteris sit monumentum, tuâ præsentis ope servatum esse regnum, Voueo. Annuit Numen precibus. Fugato hoste, suis ipsemet manibus Fridericus vulnus infixit Sobeslao, qui semiuiuus pugnæ subtractus, non ita multo post periit, memorandum violati hospitij documentum.

FRIDERICUS.

BOEMORVM INTERREX IX.

*Sacræ iterum cecinere tubæ: cui gloria pungit
 Corda, Palestinis destinat arma plagis.
 Coge tuos in bella, potens Friderice, Boemos,
 Et pia Christiadum, milite, vota iuro.
 Utile id est unum bellum. Certamine sacro
 Et vicisse bonum est, & perijisse iuvat,*

K

Frideri-

Fridericus, non malus Princeps, alienâ culpâ Boemorum odium incurrit. Ærario Germanos homines præfecerat. Hi in exigendis vectigalibus violenti, Plebis animos in Principem concitarunt. Accessit et alius odio fomes. Publicum munus Germano homini, Boemis præteritis, demandavit. Id verò gravius Boemæ Nobilitati visum est, quàm ferri aut posset, aut deberet. Itaq; Ratisbonam ad comitia profectum iubent Principem exulare, & Conradum, Olomutij Marchionem, vocant ad solium. Malus consiliarius est animus perturbatus. Timori, ac dolori rarò credendum est; amorì atq; iræ nunquam. Amantes, & irati plura sibi semper pollicentur, quàm possint. Pericula veriùs non vident, quàm contemnant. Boemi non multo post consilium suum damnarunt, coacti Casarianis minis abrogare, quod indignatione decreverant. Quare Conrado dimisso, iterum Sacramentum dixere Friderico. Nec tamen hæc tempestas potuit sine humano sanguine componi. Novas in dies turbas moliebatur Conradus. Quare à Friderico Primislaus, Frater natu minor, ad hominis ferociam infringendam destinatur. Ad Ludomisium commissum est prælium, in quo potuit Conradus opprimi, nisi Fridericus in victum, sævire victorem vetuisset. Subinde mentito tabellarij habitu ad se venientem Conradum humaniter excepit, iniuriarum veniam amicè datâ. Eodem ferme tempore à Clemente III. Pont. Max: sacrum bellum indictum est. Cum prima orbis Christiani capita in Syriam transmitterent, Fridericus, suis copijs eodem Conrado præfecto, Christianorum studia promovit.

CON-

CONRADVS II.

BOEMORVM INTERREX X,

H Vic patrio, miles, de marmore pone sepulcrum:
 Hac, inter lacrymas, marmora scribe notâ.
 Conradus iacet hic. Augusti iura tueri
 Dum cupit, infestâ carpitur ipse lue.
 Pulchrius haud alio perisset tempore. Amici
 Commoda curabat, cum fera mors rapuit.

Tertium sacrum bellum, tantis Christianorum Principum studijs susceptum, plus terroris, quàm damni barbaris incutit. Friderico Cæsare in expeditione mortuo: Philippo Galliæ, & Richardo Angliæ Regibus dissidentibus, tantum non cum ignominia discessum est. Conradus certè Boemas, ac Moravas copias ita laceras reduxit, ut non immeritò Boemiam intrans, & extincto Friderico substitutum se à Boemis audiens exclamarit: ex naufragio emerſimus in Regnum. Sub hæc Romano Imperio pro Friderico Patre potitus Henricus **XVI** ingentem in Italiam traduxit exercitum, utriusq; Siciliæ Regnum dotale recepturus. Rogatus adesse Cæsari Conradus diu dubitavit, iret ne ipſemet, an per alium auxilia transmitteret? Vicit demum novi Cæsaris demerendi desiderium. Ergo Boemiæ præfecto Henrico, Pragensi Episcopo, in Campaniam cum Cæsare pervenit. Neapolim, quàm Tancredus totis viribus tuendam susceperat, Cæsar dum oppugnat, exortâ, in castris lue Conradus extinguitur, nulla re, nisi bis ducto milgite, & ne feliciter quidem, memorabilis. Boemi suo hoc Principi amoris testimonium dedere. Quem vivum in Italiam sequi fuerant, extinctum Pragam retulerunt, solenni luctu, sepulcro inferendum.

VENCE-

VENCESLAUS II.

BOEMORVM INTERREX XI.

Heu tibi stat quanti Regnum libare? Tenebris
 Heu quibus, imperij quàm breue lumen emis?
 Tertia te Regem prospectat Cynthia, quarta
 Te videt inclusum carcere, ferre necem.
 Vt pereat quis sceprra petit. Dementia mentes
 Quæ rapit? exitium quærimus Imperio.

Venceslaus secundus, Sobeslai senioris filius, contra Primislaum, Friderici Interregis fratrem, adnitente Henrico, Episcopo Pragensi, principatum obtinuit. Verum alieno fauore partum, suo timore amissit. Primislaus, lecta iuvenum manu stipatus, Pragam tentaturus advenerat; Interrex, ante pugnam abiectis armis, clam se certamini, & urbi subduxit. Casarem hic dum appellat, ille Pragâ potitur. Subinde repetebat Venceslaus solium, ex quo Primislaum Casaris miræ deturbarant. Sed ab Alberto, Lusatiae Marchione, qui Primislaui partes sequebatur, comprehensus, carceriq; addictus, brevi ærumnis contabuit. Tanti huic trimestris Regni usura stetit.

HENRICVS

HENRICVS I.

EPISCOPVS PRAGENSIS

BOEMORVM INTERREX XII.

Quam reliqui prensant, ambit te purpura; tellus
 Quam colit, invito supplicat aula tibi.
 Sceptra fugis, meritog, diu contendis honori,
 Et prece vix populi Regna, coactus, adis;
 Virtuti blanditur honor; sed conscia virtus
 Ipsa sui, præter se, petit illa nihil.

Henricus

Henricus, ex Boemorum Principum familiâ, Pragæ Episcopus, vacuo Solio comitia indixit, in quibus, dum Spitzneî pupilli causam agit, ipse à Boëmis Dux est acclamatus. Diu honorem à se removere conatus, auxit desiderium tam boni Principis; adeo omnes Imperio dignum existimant, qui potest imperium respuere. Administrationem à concordie cura aggressus, discordes in Boemia Dynastas conciliavit, scripto milite, qui contumaces in officio contineret. Nec sat habuit domi turbas cauere, foris etiam quietem quasivit, icto cum Emerico Hungarorum Rege foedere. Posthac Petrum titulo Sanctæ Mariæ in Via lata Cardinalem à Cælestino III. Pont. Max. in Boëmiâ legatum pro dignitate excepit, collatoq; cum illo studio collapsam Clericorum disciplinam restituit. Hæc agentē gravis morbus invasit, quo cum premeretur, ad se accersitis Boëmis Proceribus Principatu se voluit abdicare. Ea vox à circumstantibus lachrymas extorsit, clamatumq; ab omnibus est, ne filios Parente ante horam orbarer. Nec stetit hic Boemorum in Principem amor: sumptis armis Primislaum, auditâ Henrici ægritudine, Regnum affectantem Boëmiâ extrudunt, & Vladislaum Fratrem in prælio captum carceri addicunt, ne novis rumoribus optimi Principis quietem turbet. Omni adepto honore gloriosior fuit hæc Henrici de Principatu deponendo voluntas. Nunquam ita gloriose regnasset, si ad mortem usq; regnare voluisset. Accessit & aliud ad laudis incrementum. Annonâ laborabat Boemia. Henricus privatâ pecuniâ frumentum coëmit, & largitiones in egenos facere instituit. Nemo tam cari Principis vitam, suæ jacturâ non seruasset. Egræ tamen, quò Medicorum consilio ad vires reficiendas concesserat, paulo post obiit. Vnus ex Pontificio ordine Boemiam rexit, fortè ante ipsum nemo melius.

VLADI-

VLADISLAVS III.

BOEMORVM INTERREX XIII.

TE Fratrís decorat casus. Quem suppressit hostis,
 Hunc miserum Pietas non sinit esse tua,
 Exulis ut cernis squalorem, protinus ostrum
 Exuis, & Fratrís hoc decus esse iubes.
 Ofacinus? Regnum per sepe est casus habere;
 Regnum alijs virtus cedere sola potest.

Vladislaus, ne Regnum affectaret, à Boemis carcere conclusus, ab iisdem, extincto Henrico, è carcere ad solium vocatus est. Nullius adeò afflictæ sunt res, quin meliora sperare possit. Humana mutantur, seq; invicem adversa, ac prospera excipiunt. Regni potitus unum habuit, quo tristaretur. Premissus Frater, eo prælio victus, quò Vladislaus captus est, quò devenisset, ignorabatur. Vide sævientis fortunæ ludibrium. Paulo antè suis carus, timendus hostibus, iam modò destitutus suis, ignotus alienis miseram vitam famulatu Ratisbonæ sustentabat. Subinde Messanæ in Sicilia extinctus est Henricus VI. Augustus, qui Primislai felicitatem morabatur. Sublato adversario, Fratre ad Regnum euecto prodidit sese Primislaus, datisq; ad Vladislaum litteris, Frater Fratris aspectum, & colloquium petijt. Ex condicto ad certum locum convenere, habitu tamen longè dissimili. Vladislaus regijs ornatus insignibus, Primislaus squalida veste, pallore, ac macie peremptâ facie, promisso, impexoq; capillo. Vix aliàs illustrius fraternæ charitatis exemplum illuxit. Vladislaus, ubi fratrem sic vidit, in complexum irruens ingemuit, & corporis sui oppositu visus est Fratris sordes voluisse abscondere. Deinde pulcherrimum facinus aggressus, exue, inquit, Primislæ, squalorem istum, & meo similem ornatum cape. Velut amissum paulo antè te deplorabam: Nunc talem te recipio, qualem Fratris oculi non sustinent intueri. In Regnum ex ista calamitate felicior veni. Naturæ jura sequamur. Ego minor natu obsequar: tu senior impera. Iucundius mihi erit subesse tibi, quàm præesse cæteris. Excepta cum admiratione à Primislao hæc sunt; nec tamen dissensit. Res evulgata fidem non ante invenit, quàm Bœmiâ relicta in Moraviam Vladislaus secessit. Nos miseros, qui commissa in Regnorum occupatione scelera facillimè credimus: Virtutem esse posse, quæ Regna contemnat, dubitamus. Adeò rara apud homines virtus est, adeò vitia communia.

PRIMISLAUS II.
 OTHOCARVS
 BOEMORVM REX III.

IN tua certarunt fata, & furor impius hostis,
 Et pius in Fratris pectore clausus amor.
 Te patriâ hostilis deiecerat impetus; at Te
 Fraternus patriæ adscēptra reduxit amor.
 Quo Fratris redimere comas voluere Boemi,
 In caput, hoc sertum transtulit ille, tuum.
 Vix alius simili præcinxit tempora fato.
 Prodigus imperij vix amor esse solet.

Fraterno munere adeptus Principatum secundum Interregnum sustulit Primislaus. Certabant id temporis de Imperio Philippus Sueviæ, & Otho IV: Saxonie Principes. Primislaus suis armis adesse coactus est modo Philippo, à quo Moguntia Regium frontis decus, modo Othoni, à quo Othocari cognomen accepit, non sine inconstantia nota, si turbines, qui Rempub. agitabant, in aliquo constantiam permisissent. Sublato à Palatino Rheno à vivis Philippo, Othone ex Imperio ab Innocentio III. Pont. Max. Rex, cum Germaniæ Proceribus Pontificis auctoritatem secutus, Fridericum II. Sicilia Regem in Cæsarem elegit, armisq; iuxit; donec, illo humana divinaq; conculcante, sensit orbis terrarum, quàm funestum Ecclesiæ anguem ignari Pontifices fovissent. Ergo anathematis ignominia ab Honorio III. Pont. notatum, imperijq; iure exutum Primislaus quoq; deservit, publico bono privatae utilitati præposito. Post hæc Boëmiam suam Rex, pijs ædificijs, exornare aggressus, duo imprimis magnifica Pragæ cœnobia extruxit; maiore dignus præconio, nisi ab arrepto pietatis calle deflectens in Sacerdorum bona repente involasset. Unde ab Andrea, Episcopo Pragensi, meruit anathemate notari. Diu non aberrat, quem prauorum potius hominum consilia abducunt, quàm voluntas; nec perpetua sunt vulnera, ubi amor est sanitatis. Repentino terræ motu, tum Strahoviensis Abbatis oratione, necnon Pontificij oratoris minis excitatus in viam Primislaus redijt, eo pietatis ardore, ut pulcherrimis facinoribus iniustam maculam deleverit. Primislai pietati debemus aras, quibus Procopium virum natione Boëmum, sanctimonie fama illustrem, veneramur: Illo petente, sacris Procopium fastis Innocentius III. Pont. Max. adscripsit.

VENCESLAUS III.
 OTHOCARVS LVSCVS
 BOEMORVM REX IV.

Cæsaris ira tui turbat primordia Regni.
 Illa eadem Cives dilacerare student.
 Ne vis ulla mali desit, natura rebellat,
 Et rotat in Regem filius arma Patrem.
 Tu tamen evincis, perfringis Cæsaris iras,
 Et natum est Cives ponere tela iubes.
 Felix sorte tua. Tutus nunc æquora curre;
 Tempestas ipso in littore victa iacet.

A Primislao Parente puer coronam accepit. Patre extincto
cum Friderico II. Cæsare similtates vel invitus exercuit.
Impatientissimi hominis vim vi repulit, virtute gratiam impetra-
vit. Cæsari reconciliatus eius auspicijs in Austriam duxit exerci-
tum, & Viennam cepit, quam deinde viginti aureorum millibus re-
demptam Friderico, Austriae Duci, restituit. Bellica virtute partam
pecuniam cogiarj loco militibus distribuit, additâ Rege dignif-
simâ voce. Liberalibus liberaliter omnia affluere. In Boemiam re-
versum domestica excepit procella. Improborum hominum con-
iuratione incitatus Primislaus filius, Moraviae Marchio, Regnum
petebat. Boemia commissam Patrem inter, & filium pugnam de-
ploravit, in qua filij vires Parens fregit, felici victoriâ, nisi de civi-
bus, ac Filio referenda fuisset. Victum Moraviâ exiit & carceri ad-
dixit. Eadem tempestate Tartari, Gens Scythica, Batto Duce, Mo-
raviam ingressi ferro, flammisq; Regionem vastabant.. Rex tuen-
dæ Provinciæ Iaroslauum Sternbergium præfecit. Hic, natalium
splendorem virtute exornans, barbaros occisione occidit, relatisq;
ex illorum Imperatore opimis spolijs docuit, posse vinci eam gen-
tem, quæ totam ferè Asiam victorijs entensa, Europæ terrorem in-
iecerat. Venceslaus victoriâ latus, filio in gratiam recepto Mora-
viam restituit, cui tamen Capitanei nomine præesse voluit Stern-
bergium; ne tanta virtus sine novo honore illuxisset. Sub hac no-
vis insidijs Rex cælitum ope subductus, D. Francisco Pragæ tem-
plum dicavit, & ascitâ in partem pijsissimi operis. Agnete sorore,
Virgine DEO sacra, Xenodochium ad Pragensem pontem, insti-
tutâ virorum, quos à rubra cruce nominamus familia, fundavit.
Obijt ætate jam gravi ex Venatione, quam intempestivius institu-
erat, contracto morbo. Othocarus ex Patris cognomine dici ali-
quando voluit, sed, amisso in venatione oculo, ex infortunio Luscus
dictus est.

PRIMISLAUS III.
 OTHOCARVS
 BOEMORVM REX V.

EX votis Fortuna tuis dare vela videtur,
 Caca tuo nutu, luminibusq; regi.
 Vt libet, aspirat. Tibi Baltica limpha ministrat,
 Servit & Adriaco, limpha superba, sinu.
 Plura tibi votis offert DEÆ Regna; potesq;
 Fascibus Imperij velle carere datis.
 Heu nimium ne crede DEÆ. Quæ prodiga dona
 Regna, sitit venas sanguinis illa tui.

Speri-

Superiores Hic & animi magnitudine, & ditione superavit.
Regnum, quod Herciniâ Sylvâ ferè conclusum à maioribus
acceperat, ex Mari Baltico ad Adriaticum sinum, vel bello vel pre-
tio prolati finibus, amplificavit, eo apud nationes omnes in hono-
re, ut oblatum Romani Imperij culmen, elato supercilio, despicere
potuerit, velut infra dignitatem suam positum. Prutenos, per sum-
mum scelus, in Christianam Religionem bacchantes, ex Rom. Ponti-
ficis voluntate, armis ad pietatem trahendos suscepit, & victor ius-
sa facere coegit. Magnificè de Prutenis triumphanti nova de pro-
fligatis ad Thiam Hungaris, alioq; prælio Posonio capto, laurus
accessit. Aequè fortis in prælio, & domi pius turpem Flagellato-
rum hæresim, ex Saxonia in Boemiam repentem, ferro flammisq;
extinxit. Ex Hungaricis manubijs sacram in æde summa Pragensi
supellectilem exornavit: Monasterium, cui ab Regia Corona no-
men est, extruxit, corona ipse dignissimus. Nihil bellica felicitate
inconstantius: nulli arbori facilius surculus inseritur, quàm Lauro
cupressus. Romanum in Imperium, quod imprudens neglexit
Othocarus, Germanorum Principum suffragijs, ascitus est Rodul-
phus, Comes ab Habsburgo, Regiæ Othocari aulæ præfectus. Eleuati
non illibenter eos premimus, quibus aliquando inferiores steterimus:
rursus, errore non dissimili, quos aliquando infra nos habuimus,
etiam mutatâ fortunâ despiciamus. Hinc exarsere gravissimæ Ro-
dulphum inter & Othocarum simultates. Ille Othocari potentiam
conabatur infringere: Hic Rodulphi auctoritatem eludere. Ad La-
nam, maiori pertinacia, quàm vi commissum est prælium. Ancipi-
tem Victoriâ Milotæ proditio, qui sinistrum ab Othocaro cor-
nu regendum susceperat, ad Casarem inclinavit. Itaq; cecidit in
commun suorum strage Othocarus, hostium ne dum Boëmorum
lacrymis lugendus. Neminem inter Boemiæ Reges liberalius
fortuna promovit, neminem levius dereliquit.

VENCE-

41

VENCESLAVS IV.

OTHOCARVS PIVS
BOEMORVM REX VI.

M *Artem alij fortes tractent, bellog, triumphant;
Sinceras artes tu pietatis ama.*

*Hac duce prosterne hostes, victorq, retundes,
Quæ scelera exaciunt in caput arma tuum.*

*Non minor est oleæ, quàm lauro splendor, Inermi
Plus est, armatâ quàm superare manu.*

M

Pulchri-

Pulcherrimam optimi Principis formam in se expressit Venceslaus, cognomento Pius. Octennis à Patre relictus, Rodulphi Cæsaris voluntate, in Brandenburgensis Marchionis tutelâ, ad quintum decimum ætatis annum, vixit. Post hæc Regnum iniit, & ingenti gaudio absterxit mæstitiam, quam ex Gubernatorum avaritiâ Boemi contraxerant. A pietate administrationem exorsus, Matrem in gratiam recepit, cuius crimina poterat odisse. Subinde Iuditham (Bonam alij vocant) Rodulphi Cæsaris filiâ duxit, Egrâ, alijsq; Misniæ, ac Lusariæ Urbibus dotatam. Hæc gaudia secutus timor turbavit. In optimi Principis caput à facinorosis coniuratum est; sed ille, assiduis in Calites officijs, evasit periculum; nec sine incremento virtutis, in qua cõhonestanda deinceps certatum est. Germani Imperium, Hungari, & Poloni Regnum sponte detulerunt. Imperij fasces venerari maluit, quàm tractare. Hungaris Venceslavum filium Regem dedit: Poloniam administrandam ipse suscepit, & munitâ Cracoviâ, primus in Regnum illud argenteam monetam induxit. Statuerat temerariam illius temporis in Boemia iudiciorum licentiam, sanctissimis latis legibus, cohibere, & gymnasium, in quo humanitatis artibus ingenui excolerentur adolescentes, excitare. Vtriq; consilio intercessere ij, quibus incerta omnia esse, & nihil sapere lucrum erat. Pulcherrimæ vitæ periodum exitu conclusit eleganti. Filium, quem Regno substituebat hæredem, moriens allocutus & pietate Principis in DEVM, & eorum, qui à Consilijs sunt, probitate, Regnum, sua mole cæteroqui ruiturum, stare affirmavit.

VENCESLAUS V.
 IVNIOR
 BOEMORVM REX VII.

7

O Scelus! ò facinus, quæ dira licentia ferri?
 Itur in immeriti pectora clara Ducis.
 Nondum maturus Regno Rex occidis. ipso
 Te rapit in laudis flore cruenta manus.
 Invideat fortuna licet; te novimus. Vno
 Ex flore arguimus, quas alit arbor opes.

Brevissimum Regnum peracerbâ morte conclusit Venceslaus Iunior. Hungariâ Coronam duodennis, auctore Patre, cum accepisset, eodem suadente, altero anno deposuit. Post hæc, Parente optimo orbatus, Boemiam potius, quàm paternam virtutem ad se pertinere visus est, puerili levitare, existimasse. Itaq; juvenibus in consilium adhibitis, planè ferociter Rempub. capit administrare. Non aliunde certior, vel salus, vel ruina juveni Regi imminet, quàm à Consiliarijs. In bonos si incidat, inoffenso pede, ad gloriæ culmen rapitur: malos si offenderit, grauiore illius indoles vulnere tentatur, quàm quod medicinam faciliè patiatur. Tandem ad meliora, seniorum consilio, revocabatur, & indoles, cui nihil, præter educationem, ad omnem præstantiam deesse videbatur, pollicebatur eximia. Scripto exercitu in Polonos expeditionem susceperat, non sine spe Regni illius obtinendi, in quo, Pater regnaverat, cum in ipso rerum apparatu ereptus est. Olomucij, ficarij manu, incertum cuius scelere, occubuit, & desierunt cum illo viri nobilissimæ Familiæ, quæ à Primislao, quarto Boemorum Duce, propagata, ab anno DCCXXII. ad MCCCVII. perpetua serie, Boemorum Duces, ac Reges educaverat. Regis necem, & quia in acerba ætate, & quia sine prole, & quia per summum scelus vivere desisset, etiam ij deplorarunt, qui diffluentem Regis adulescentiam potius accusare, quàm ex indole meliora sperare volebant. Aequiores in mortuos sumus, quàm in viuentes: Quos præsentis fastidio quodam negligimus, sæpe ereptos, cum luctu, consideramus.

RODVLPHUS I.

MITIS
BOEMORVM INTERREX XIII.

Austria te primum populis generosa Boemis
 Praeficit, & Genti nobile sternis iter.
 Sis bonus ò, felixq, tuis. Cape clara, Nepotes
 Quae longo tractent ordine, sceptrā, tui.
 Quam bene, quòd Mitis violentas oderis iras,
 Quā Pater, hac Regnum diriget arte Nepos:

Post Venceslai necem, comitia à Boemis habita sunt, quæ factionum pertinacia cruentavit. Coronam alij Henrico Carinthiæ Principi, alij Rodulpho, Alberti I. Cæsaris filio, deferebant. Illi Anna Vxor, Venceslai Pij filia, hæreditario jure, Regnum asserebat. Huic Cæsaris autoritas, suffragiorum multitudo, & inita à Venceslao Pio, post Parentis casum, cum Rodulpho Cæsare victore foedera patrocinebantur. Rodolphus rerum potitus tandè est. Itaq; primus Hic ex Austriaca Familia, Boemiam rexit, quam longo deinde ordine Nepotes, felici administratione, bearent. Pragmam ingressus, minùs circa se frequentes Proceres vidit, nec ignoravit Henrici studio aliquos abduci. Patris nomen, non tyrannum cum amaret, maluit æquissimum dolorem coquere, quàm ulcisci. Nec alias omisit artes, quibus Boemorum animos devinciret. Elisabetham, Venceslao Pio viduam, Boemis morum probitate commendatissimam, sibi matrimonio junxit: contractum ab ultimis Regibus æs alienum gravissimùm, nullo novo indicto tributo, ex suo, dissolvere instituit. Itaq; Mitis meruit appellari. Quædam ingenia faciliùs frangas, quàm flectas. Procerum nonnullos nullis artibus potuit demulcere Rodolphus. Quare gravioribus uti remedijs coactus, in Straconicensẽm Dynastam signa movit, & Horazdicium, quò se ille receperat, vallo circumdare, & aggere, atq; operibus oppugnare adortus est. Res à milite strenuè dum promovetur, Dux siue æstivis fructibus, siue veneno exanimatur. Regiam coronam solenni ritu non accepit. Quare, & si Regio titulo dignissimus, Interregibus tamen adnumeratur.

HENRICUS II.

BOEMORVM INTERREX XV.

H*Vic artes placuere male. Modò regnet, in omne
Non timet ire nefas.
Et tamen è solio rapitur. Quà stare laborat,
Hac ruit arte scelus.*

Alberti

Alberti Caesaris obitus huic ad solium viam aperuit. Iam; Rodulpho extincto, Fridericum filium, natu minorem armatus in Boemiam ducebat Caesar, cum à Ioanne Fratris filio interceptus est. Quare Fridericus, ut Imperium ambiret, Regnum neglexit, quod armis occupavit Henricus, Carinthiae Princeps. Principia eius Imperij moderata, Procerum metu. Caterum, qui virtute Regnum retenturum se vix speraret, fraudibus firmitatem quaesivit. Ergo quidquid auri, argentiq; corradere potuit, in Carinthiam clam transmisit. Adversarijs suis æmulos opposuit, quos ex faece Civitatis in fastigium evexit. Inter Ordines discordiarum semina jecit, callidèq; nutrit, ut mutuo dissidentes minùs in Principem valerent. Subinde satis, ad crudelitatem exercendam, virum paratum credidit. Itaq; comitiorum nomine, iubet Proceres adesse. Comiticia in Iudicia repente mutat, & quos timet, fictis criminibus damnat. Levissima illorum visa est poena, quos iussit mori. Multos ex prima nobilitate tam diu carcere detinuit, donec cum plebe matrimonia inirent, inusta familijs notâ. Præcisa arbor pluribus ramis repullulat, & Regia crudelitas augeat inimicorum numerum, tollendo. Crediderat hoc remedium Henricus, & fuit venenum. Viri fraus cognita auxit hostes, & Proceres perpulit, ut Regnum homini abrogarent. Itaq; ad Henricum VII. Casarem Oratores legant, suadentq; ut datâ Ioanni filio Elisabetha, Venceslai Pij Filia, natu minima, Henricum eiiciat, & Ioannem Regno præficiat. Si quis alius, hic suo malo docuit, Regna nec rapinis, nec civium cæde stabiliri.

IOANNES

BOEMORVM REX VIII.

R

ETe martis amor violentus corripit: ardor
 Bellicus in laudes martia corda rapit.
 Nec pateris languere faces; licet improba certet
 Fortuna, atq; oculos caca tibi rapiat.
 Quin oculis cassus bellum traducis in Anglos;
 Et pubem cecus ductor in arma praes.
 Virtutis monumentum ingens. Se lucida, virtus
 Iacturam Solis spernere sola potest.

N

Ioannes

Ioannes in dotale Regnum, Paternis armis, inductus, ferè puer in expugnatione Pragensis Civitatis eius militiæ posuit tyrocinium, quâ maximis Ducibus meruit adnumerari. Coronâ, solenni pompa, à Moguntino Archiepiscopo inauguratus, inter primum imperij rudimentum, multa in Magistratibus, muneribusq; mandandis fecit, quæ deinde facta noller. Faciles calumniatoribus aures dum præbet, & Procerum multorum, & uxoris innocentiam læsit; Caroli verò Filij indolem nobilissimam tantum non perdidit. Domitiani ea vox semper laudabitur. Princeps delatores non castigans, irritat. Interea annis auctus, factum ad militarem gloriam ingenium armis capit exercere. Bella gessit, eâ felicitate, ut quocûq; se intulisset, haud dubiam victoriam secum trahere videretur. Ex eo prælio, quo Ludovicus Bavarus Fridericum æmulum Imperij vicit, multa hostium cæde cruentus, Henricum, Friderici Fratrem, captivum in Boemiam duxit: Lithuaniam, ac Poloniam semel ac iterum ferro, flammisq; vastavit: Italiam pestiferis Gibellinorum, ac Guelforum factionibus turbatam, quâ consilio, quâ ferro pacavit: Misniæ Marchionem, Lusatiâ; Austriæ Ducem, multis oppidis victor multavit: Silesiam fiduciariæ possessionis fecit, Regnoq; adiecit; Ducum, qui illâ poriebantur, fide Boemorum Regi obligata. His victorijs ad maiora incensus aggressus est facinus, quod quia tentatum scimus, credimus potuisse tentari. Contracto ex Lithvani aëris inclementiâ, & Medici imperitiâ aucto morbo utrumq; amiserat oculum, cum ab illo Philippus, Galliarum Rex, arma in Anglos imploravit. Ioannes, cæcitæ minimè retardatus, copias in Anglos duxit, cæcus primo in ordine decertavit, cæterisq; fugâ dilapsis maluit servato gradu gloriosè occumbere quàm fugâ salutem consulere. Vir bellica virtute clarus, frequentibus tributis indictis, plebi gratior perijt, quàm vixit.

CAROLVS
IMPERATOR
BOEMORVM REX IX,

9

Carole cum belli, cum pacis munera tractas,
Ambiguum reddis, quâ magis arte vales.
Hostes seu terret, Crues seu flectit amica,
Eximie virtus culmina laudis adit.
Quâ sis laude magis dignus, Musa ambigit. Vnum
Certum habet: est dignum Cæsare quidquid agis.

N 2

In hoc

IN hoc, quod carperet livor, perpetuus felicitatis comes, vix invenit. Regnante adhuc in Boëmia Ioanne Parente, ad Rom. Imperij gubernacula vocatus, primus eam dignitatem cum Boëmiæ corona conjunxit. Puer in Caroli Galliarum Regis, affinis fuit, aulâ educatus, & primam ætatem litteris, pietateq; excoluit, & Caroli Valesij filiam, Blancam, in Vxorem accepit. Adolescentiam in armis egit, assiduus paternorum bellorum, ac victoriarum comes. A Patre, ætatis anno sexto decimo, rebus in Italia præfectus, & paternas urbes armis tutatus est, & initam à Mediolanensibus, Veronensibus, Ferrariensibus, ac Mantuanis coniurationem acie oppressit. Eo prælio Ferrariæ Marchionem capit, primoq; ac secundo equo hostilibus armis confosso, ab ingruentium hostium telis impediri non potuit, quin tertium conscenderet. Inter Imperij eius initia, Nicolaus Rentius, scriba populi Rom. multitudine ad spem libertatis erectâ, tribunitium nomen, ac potestatem Imperatoriam Romæ invasit. Hunc Carolus victum ad Clementem VI. Pontifi. Max. Avinionem misit, asserens turbulentos Cives, & Romani Pontificis hostes à Cæsare opprimendos esse, non fovendos. Boëmiæ amantissimus, quo facilior illius esset administratio, provinciam universam in duodecim Regiones divisam, totidem præfectis commisit. Novam Pragam condidit: Antiquam, instaurato in eam, quam meritò hodie suspicimus, formam, ponte, exornavit: Parvam manibus cinxit. Carlosteinum, Regiæ Coronæ aservandæ destinatam arcem, à fundamentis duxit. Danubium in Moldavam immisisset, ingenti Boëmorum commodo, nisi Austriæ damna obstitissent. Non semel divinâ ope nefarijs coniuratorum conatibus ereptus, obiit septimo, & Sexagesimo ætatis anno, gloriosior, nisi Venceslao Filio Imperium ab Electoribus emisset. Extinctum lamentatæ sunt Musæ, quas ille quo in loco haberet, & extructum, Pragæ disciplinis omnibus Gymnasium, & Bartolus Iuris peritissimus splendide à Carolo semper habitus, & Zenobius, Florentinus Poëta, laureâ ab eodem donatus testantur.

VENCE-

47

VENCESLAUS VI.
CÆSAR PIGER
BOEMORVM REX X.

*C*um Te nascentem miseranda Boëmia vidit,
Hos, lachrymas inter, protulit ore sonos:
Heu quæ corrumpet Regnum, te Principe, pestis?
Heu quantum populi pectora vulnus alent?
Sed bene consuluit miseris DEVS. Austria Regem,
Olim qui curret vulnera, fausta dabit.
Evenit. Curat FERNANDVS vulnera, Regno,
Te Duce, quæ periit, hoc Duce forma redit.

Venceslaus, ob inertiam Pigri cognomen adeptus, adhuc in cunis Boemi Regni coronam à Patre: Imperij insignia; decimum quintum agens annum, à Septemviris accepit. Vix illo corruptior, vix illo crudelior; adeò verum est effrenes amores, & sævitiam simili æstu feruere, eosdemq; esse Neronas, quos sine discrimine furor agit in cædes, & amor in stupra: eosdem Antonios, qui inter canam proscriptiones dictant, & pellici post ponunt imperia. In omnem turpitudinem abiectus lectissimæ Coniugis monita non tulit, sacerdotemq; sanctissimum in Moldavam proiecit, quia maluerat Sacramentum servare, quàm ea aperire, quæ à Regina, animum expiante, acceperat. Iam, sævitia mancipium, lateri affixum carnificem semper habebat, nunquam latior, quàm cum Ciuum, Procerumq; sanguine foedum compatrem suum (sic carnificem appellabat) intueretur. At neq; Germani, neq; Boemi diu tantum dedecus tulerunt. Illi quidem, Pontifice Romano annuente, Imperium inepto abrogarunt; hi nefarium carcere damnarunt, à quo tamen bis erupit, ingenti Reipublicæ damno. Monstruoso sub Principe, monstra duo apparuere. Germania Bombardas, militaris virtutis, corporumq; exitium edidit. Boemia Ioannem Hussum, Religionis labem, & animorum perniciem tulit. Hic, erroris Magister, contractum ex Wiclefi infania venenum in Boemorum animos effudit. Hoc verò, ut reliqua, negligente Venceslao, tanta pestis incrementa fecit, ut vix hodie Ferdinandi II. Cæsaris pietas malo medeatur. Excessit neglectæ Religionis documentum, apoplexia tactus, à Deo, & Rege deficientibus Hussitis.

SIGIS.

SIGISMUNDUS
IMPERATOR
BOEMORVM REX XI.

II

TErram alij curent, Regnorum & iura; Tueri
Te cælum, & superum cælica iura decet.
Bello iterum cælum tentat terræ impia proles.
In scelera hæc, fulmen tu, Ioue maior, age.
In cineres abeant pestes. Licet obstrepat Anser;
Fas tamen est hydras igne perire novas,

Sigis-

Sigismundus, Caroli IV. ex Elisabetha Filius, post Venceslaum Regnū cepit, dignissimus, qui in longē alia tempora incideret, quā in ea, quibus scelere licere omnia damnata Hussitarum supersticio volebat. Puer adhuc à Parente Marchiā Brandeburgicā donatus est, & à Ludovico, socero, Pannoniæ Regnum dotale, cum Maria Vxore accepit. Imperium ipse sibi dedit, in solito ad eam diem suffragio; Rogatus enim in Comitij, quem dignissimum Imperio censeret, se ipsum nominavit, ceteris non dissentientibus. Ardebat intestinis Hussitarum in Catholicos odijs, eo tempore, Boëmia, & pulcherrimum Regnum, suis præcipuè manibus, miserandum in modum lacerabatur. Nullum monstrum æquē humanum sanguinem sinit, ac hæresis. Sigismundus tentavit plurima, ut à ruina Regnum contineret, sed nec blanditijs, nec minis deplorata ingenia sanavit. Bella meliore causâ egit, quā fortunā. Ad Niopolim cum Baiazeto confligens, fugientibus vano terrore Hungaris, victus: à Zisca Hussitarū Duce sæpius fugatus est. Caterū, pius in paucis, insigne in Christianum orbem contulit beneficium. Vniversam ferè Europam peragravit, ut Christianæ Reipub. Patres Constantiam adduceret. Quo in Concilio pestiferum sublatum est scisma, Martino V. communi omnium consensu, Pontifice creato. Eodem Patrum conventu, iussi de Hæresi causam dicere Ioannes Hus, & Hieronymus Pragensis, in errore pertinaces igne damnati perierunt. Non dissimilem operam Basileensi conventui præstabat Sigismundus; sed Philippi Vice comitis fraude, corruptos Patres in Pontificem lascivire cū audisset, antequam conventus ille monstrum pareret, ab eius tutela destitit, insigni laude pietatis. Excessit, summa cum fama liberalitatis, adversus omnes, eosq; imprimis, quos & pietas, & sapientia exemisset à vulgo.

ALBERTVS IMPERATOR BOEMORVM REX XII.

Hic lacrymas debes, longosq; Boemia fletus,
 Vix tibi concessum, quem rapit atra dies.
 Hic poterat miseris Regnum dissolvere curis,
 Relligio poterat quo redysse Duce.
 Sed superis aliter visum. Stant ordine fata,
 Atq; suo properat tempore adesse salus.

Boëmorum Procerum suffragia, & suprema Sigismundi Cæsaris voluntas Albertum, Generum, Austriae Ducem, Boëmiæ præficiunt. Virtutem ambiunt honores, quos illa se ipsa contenta negligit, sine iactura. Brevissimo tempore ab Alberti virtute Hungariæ, Boemiæ, & Imperij coronæ decus acceperunt. Ecce delapsus ad erigendam collapsam in Boëmiæ Religionem hic videbatur, & boni omnes spei suæ securitatem in hoc sitam esse arbitrabantur: sed caducum est, quidquid humanitati, suo pondere in casum properanti innititur. Vix secundum egerat in corona annum, & moriens Boemiæ felicitatem abrupit, quam sapientissima moderatione inchoaverat. Regni possessionem cum adiret, Hussiticæ factionis consilia infregit, & Taboritarum animos, præteritis sub Zisca victorijs, elatos, virtutis opinione veriùs, quàm militum robore, prostravit. Principis optimi mortem funestus cometa præcessit, eandemq; Sol ipse attratus in Eclipsin vel significavit, vel deploravit.

LADISLAUS

BOEMORVM REX XIII.

Cæsaries Iuveni Regi micat aurea. Morti
Proximus, abscindi fila decora iubet.
Incipe mesta tuos lacerare Boemia crines,
Quæ gemis ad cari clara sepulchra Ducis.
Scinde comam. Hoc poscit Regis coma scissa tributum;
Hoc dolor, è tanto funere natus, amat.

Alberto Posthumus, ex Elisabetha, Sigismundi Caesaris Filia, nascitur Ladislaus, Paternarum virtutum imago absolutissima. Quartum agebat in cunis mensem, cum Hungariæ coronam accepit, urgente matre dignitatem filij; adeò moræ omnis impatiens amor est. Boemiæ Regnum, ea ætate, accepit, quâ virtutis præmium, non fortunæ munus, potuit corona videri. Liberalitatis studium, supra quàm ætas caperet, in illo emicuit. Sexennis, militi cicatrices ostentanti, & defensæ à Turcarum impetu Hungariæ præmium exposcenti, paucos, quos à Friderici, Tutoris famulo nummos extorsit, illico dedit; addens Tutoris in potestate positum dare quod posset, non quod veller. Liberalitas animi virtus est, nec tenuitate muneris imminuitur. Veræ Religionis acerrimus defensor adduci nunquam potuit, ut hæreticæ superstitionis ministros sereno vultu aspiceret. Res secundæ tantam Religionē exceperunt. Illo Hungariæ Rege, compressus est ad Taurunum Turcarum impetus, qui, Mahometo Duce, expugnata Constantinopoli, universam jam Europam spe devoraverant. Septimum supra decimum agebat Ladislaus annum, cum de tradenda illi in matrimonium Margaretha, Caroli Galliarum Regis filia, actum est. Irrita cecidère omnia, repentinâ ferè morte, adolescente Rege sublato, nec sine suspitione veneni, quod hæretici propinassent. Nihil in illo ad Regiam dignitatem defuit, ne corporis quidem elegantia. Comam auream planè habuit: moriturus amputari iussit, ne fulgor ille animum excæcaret. Ultima eius vox semper laudabitur. Podiebradio, Regni Gubernatori, Regnum cum commendaret; extremum, inquit, hoc in me beneficium confer Georgi. Aequus in omnes, viduas, ac pupillos tuere. Ego sic vixi, ut cælum mihi negandum non putem. Tu cave à meis vestigijs ne desleas. Hæc ipse. Hominibus inflicta poena hæc est, ut nihil præclarum diu apud illos maneat.

GEORGIUS

PODIEBRADIVS BOEMORVM REX XIV.

14

O Miseras hominum poenas, ò damna. Bonorum
Nulla diu terris vena benigna fuit.

Excedit Iuvenis folio Rex optimus; Huius,
Ut tractet Regni sceptrum, nefanda manus.
Heu dolor. Ut spinis crescat Paup' acutis,
Candida funestus lilia turbo metit.

Nunquam plures, aut praestantiores Boemiae Regnum candidatos vidit, quam Ladislaus mortuo. Ne externo alicui suam deberet incolumitatem Boemia, domestico propemodum perdenda commissa est. Georgius Podiebradius, ex Boëmis Proceribus Regnum tulit. Hussitarum veneno infectus, coronam legitimè accepisse ut videretur, populosq; ad Sacramentum adigeret, pestiferum dogma, quod corde fovebat, ore execratus est, seq; Romanæ Religionis fore tutorem, ac Vindicem iure iurando spondit. His artibus deceptus, cum in illius electionem Romanus Pontifex consensisset, homo, simulandi, ac dissimulandi faber egregius, personam deposuit, & ingratus, ac periturus Romanam fidem oppugnavit, quam, Regni ut potiretur, imploraverat. Sæpe à Pontifice Maximo frustra de officio monitus, quem Patrem contempsit, iudicem passus est. Paulus II. solenni inustâ notâ Regnum hæretico abrogavit. Perpetuis, hoc Princeps, bellis Boemia attrita est. Silestia, Moravia, Lusacia, Boemiæq; Civitates nonnullæ hæreticum Regem non patiebantur. Matthias Hungarorum Rex Pontificis sententiam armis propugnabat. Nec mitius egissent in transfugam Germani Principes, nisi ille, pessimis artibus, eorum vires fregisset. Seditiones, ac discordias inter suspectos sibi Dynastas excitavit, & alienâ ruinâ prospexit incolumitati suæ. Christianam in Boemia fidem ferè oppressit, & tamen, tanquam Religionis Assertori in Tamenli templo Hussitæ statuam Pragæ Georgio dedicarunt. Nunquam defunt, quos stultitiæ fauisse delectat. Sterit dedecus illud ad Annum M: DC. XXVII. quo tandem, ex senatus consulto, Sacrilegi hominis deiectâ statuam eodem loco Ferdinandi II. Religione in Boemia restitutâ semper prædicandi, simulacrum cepimus venerari.

VLADI-

52
VLADISLAVS IV.

BOEMORVM REX XV.

*Oplacidi Regis Mores, ò larga bonorum
Dextera, Et ò cæci nescia corda doli.
Huic terram rexêre pares, cum candida virtus
Incoletet, vitio non prohibente, solum,
Reddiderat terris cælum seclâ aurea, Regi,
Vidisset ciues, si probitate pares.*

Vladi.

Vladislaum, Cassimiri Regis Filium, Polonia Boëmis, & Hungaris Regem dedit. Vir utroq; dignissimus Regno, neutrum sine adversario obtinuit. De Boemiæ corona, cum Matthia Hunniade, cui deinde in Hungaria successit; de Hungariæ sceptro, cum Alberto Fratre, licet invitus decertavit. Ea die, quæ cum fratre cōfligendum fuit, Petrum Sternbergium, Boemi exercitus Imperatorem allocutus. Fac, inquit, memineris, in adversâ acie fratrem meum militare. Nefas est fratri nocere, vel malo; & erumpentibus jam lacrymis excessit è castris. Regni æmulis sublatis, in Reipub. bonum plura conatus est, quàm perfecit. Bis senatum Pragæ creavit, bis Hussiticæ plebis insaniâ deiectum, concisumq;. Animadvertisset in seditiosos gravius, nisi impar iam hæreticorum viribus, periculosum censuisset, Regno ostendere, quanto plures essent mali, quàm boni. Quod unum in tanta calamitate supererat; populi scelera, assiduis lacrymis, detestabatur. Nullum fraus, nullum aperta vis crimen haber, quod optimi Regis in parricidium vel veneno, vel armis hæresis non tractaverit, irritum tamen eventum; ne sibi omnia licere impietas gloriaretur. Rex pro Religione in Boemia discrimina dum subit, pro Rege in Hungaria pugnauit DEVS. Ab Hūgaris, tam felicibus auspicijs, contra Turcas, Bosniam deprædantes, inita est pugna, ut ne primum quidem impetum barbari sustingerint. Aetate jam graui, Anno, à Regno accepto, quinto, & quadragesimo Vladislus excessit. Rigidiores censores donandi facilitatem, ex qua postea ipse coactus est egere, in Vladislao accusant. Arguenda prodigalitas: acrius; nisi affinis esset liberalitas, & dies illa Regi periret, quæ sine beneficio in cives decurrit.

LVDOVICUS

BOEMORVM REX XVI.

PArce pio vaga lympha Duci. Cui parceret hostis,
 Heu Dominum perdet subdita lympha suum?
 Hungariae hunc Iuvenem serva. Nova ferta quotannis,
 Ister, servato munera Rege feres.
 Me miserum. Regem perimit, dum supplico. In æquor
 Irrita, cum celeri, vota feruntur, aqua.

Boemia, & Hungariæ Coronam, Rei paternæ hæres, post Vladislauum Ludovicus accepit. Vigesimo anno, hoc est, in ætatis flore extinctus, eo maius desiderium sui reliquit, quo matura ætate maiorem indoles proventum pollicebatur. Erupit sub hæc tempora, virulenta Christianæ Reipub. pestis, Lutherus. Ludovicus penè puer, tuendæ Religionis supra ætatem studiosus, edicto cavuit, ne quid in subditis sibi Regnis de Religione mutaretur. Pia adolescentis constantia damnavit impiam leuitatem Christerni Regis Daniæ, qui primus Regum Lutherum secutus, tribus subinde Regnis exutus à suis, documentum cæteris Regibus esse debuit. Sera iam querela est, Christianorum discordijs, & negligentia Turcarum Imperium crevisse, nostrumq; otium illis fuisse negotiosum. Solenni pompa agebantur Budæ Ludovici cum Maria, Maximiliani I. Cæsaris filia, nuptiæ; cum iacturam vel ferentibus, vel non videntibus Hungaris, Turcæ Belgradum, tutelam, ac propugnaculum Hungariæ expugnarunt ferè prius, quàm oppugnarent. Adolescebat cum ætate Ludovici indoles, jamq; digna non admiratione tantum, sed etiam amore à barbaris ipsis habebatur. Solimanus, Turcarum Imperator, secundam in Hungariam expeditionem suscipiens edixit suis, ne quis præliantem in acie Ludovicum læderet, ne tanta virrus acerba periret. Cui hostis parcere decreverat, unda non pepercit. Profligatis à Turca Hungaris, dum Danubium traicere conatur, undarum impetu abreptus, ac demersus occubuit. Tria in Ludovico prodigij loco habita. Natus Epidermide caruit: penè puer barbam emisit: canitiem decimo octavo ætatis anno contraxit.

FERDI-

54
FERDINANDUS I.

IMPERATOR
BOEMORVM REX XVII.

17

Nymphæ, Czechiades Nymphæ, quas Moldava in un-
Nutrit, & Hercynijs educat umbra iugis. (dis
Hoc niveis letæ nomen signate lapillis,

Hoc tenero inscriptum cortice truncus alat,
Nescio, quid tanto latitat sub nomine. Ab isto
Nomine, quæ speret, multa Boemus habet.

Hoc gemma, hoc arbor signetur nomine. Quamquam
Hoc magis inscribi nomine corda decet.

Ferdinandus I. ex Philippi, Castellæ Regis, & Ioannæ lectissimo coniugio, X. Martij M. D. III. Medinæ in Hispania natus, Ludovici morte, cuius sororem Annam duxerat, ad Boemiæ coronam peruenit. Eodem tempore, ab Hungaris Rex dictus, aduersarium habuit Ioannem Vaiuodam. Romano Imperio à septemviris jam pridem destinatus, Carolo V. Fratre, rerum humanarum pertaso, pro Augusto gerere se cæpit, Anno M. D. LVIII. Vir dignissimus, cuius modératione gloriarentur populi, nec Imperium, nec Regna, habuit tranquilla. Vaiuoda, Ferdinandi armis Hungariâ exturbatus, Solimani Turcarum Imperatoris opem imploravit, maluitq; à Barbaro, & Christiani nominis hoste Regnum supplex petere, quàm Regni cupiditatem abijcere; adeò placet vel turpiter præesse. Hinc cruenta Ferdinandum inter, & Solimanum venère prælia, innumerâ, ex utrâq; parte hominû multitudinæ cæsa, direptâ, oppressâq; Hungariâ, detestanda. Per idem tempus Frederici Saxonis Electoris fraude, à legitimo Rege recessere Boëmi. Verùm à Carolo V. ad Locheranam syluam, victo, captoq; Saxone, facile ad officium contumaces redegit Ferdinandus. Itaq; Pragam victor ingressus, sat habuit, rebellionis capita obtruncare, Urbemq; notare, æneis deiectis globis, qui turrium apices, in Teinenfi Templo, exornabant. Hoc eodem Cæsare, graues in Imperio aluère turbas Lutherani, hoc perniciosiores hostes, quò callidiores stylo non minus animos, quàm gladio corpora petebant. Providus Princeps & gladium gladio, & stylum stylo opposuit: quos cum transfugis in Sapientiæ prælium committeret, Societatis IESV Præsbyteros perbenevolé in Germaniam, Boemiamq; advocavit. Cæsareâ demum Regiâq; potestate in Christianæ Reip. bonum semper usus, ne Cæsaris quidem, aut Regis nomine abuti voluit. Mortem præfagiens edixit, ne quis ab eâ illum horâ, alio, quàm Ferdinandi titulo compelleret. Poterat Cæsaris, ac Regis nomen negligere, qui virtute suâ effecerat, ut Ferdinandi nomen gloriosius usurparetur, quàm Cæsaris. Obijt Sexagesimo primo ætatis anno, pulcherrimâ relictâ prole, in quâ duodecimus numeratur Carolus, pietatis, ac fortitudinis laude clarissimus, pro quo nihil non debet Ferdinando I. Boëmia, cùm ex illo Ferdinandum II. hoc est felicitatem suam acceperit.

MAXI-

55
MAXIMILIANUS II.

IMPERATOR

BOEMORVM REX XVIII.

18

Hinc procul ira, tumor, morum inclementia: durum
Siquiderit, facilis Principis odit amor.

Vt placidus fluit ore sonus? dulcissima labris

Anne tuis Mater mella paravit apis?

Omnia mitis agis placide. Hunc ego suspicor unum.

Nempe hominem, rigidae nil habuisse feræ.

P 3

Demortui

DE mortui Ferdinandi locum Maximilianus Filius adivit. Vir, qui humanitatis laudem optaret, adversus omnes mirè syavis, ac mitis. Præerat eâ tempestate, summâ cum autoritate, sacris Pius V. Religionis vindex acerrimus, & illata ad Naupactû Turcis clade memorabilis. Huius hortatu, ac ope Solimano Hungariæ imminenti opposuit arma Maximilianus. Et anno quidem M. D. LXV. Duce Lazaro Schuendio, æquè armorum, ac litterarum perito feliciter à Cæsarianis pugnatum est. Sequenti anno cunctanter barbaris obviam itum. Itaq; Sigetum naturâ, & munitissimum, insigni Serini Comitis virtutē diu defensum, tandem expugnatum ab hostibus est XXIII. Septembris, eâ ipsâ die, quâ annos ante octodecim, Maximilianus Mariam Caroli V. Augusti Filiam duxit, ex qua copiosam, magniq; nominis prolem reliquit. Interea Religionis transfugæ audacissimi, qui per Hungariæ ruinas suam erigi posse superstitionem sperarent, ad nova circa Religionem statuenda Cæsarem urgebant. Ea præ cæteris Reip: periculosa sunt tēpora, quibus hostili impetu pressus Princeps, subditorum populorum cogitur opem implorare. Tunc ea extorquentur, quæ dari nunquam deberent. Pestiferum hæreticorum gaudium Pij Pontificis autoritas turbavit. Ille à nefarijs consilijs Cæsarem vel absterruit, vel reduxit. Post hæc, diuisis suffragijs, à Polonis duo in Regnum vocabantur, Maximilianus Cæsar, & Stephanus, Transylvania Princeps. Sed Austriaco cunctante, Transylvanus celeritate Regnum obtinuit. Subinde Cæsar Principum conventum Ratisbonæ egit. In ea urbe extinctus, Rodolphum Filium in Imperio successorem, ut Regnorum habuit hæredem. De mortui cadaver Pragam allatum, solenni luctu marmoreo Mausæleo in summa æde illatum est. Timidior in perstringendis Hæreticis habitus est Maximilianus: Sed fortè tempora vix minas ferebant; nec prudenter extrema primo loco tentantur.

RODVLPHUS II.

IMPERATOR

BOEMORVM REX XIX.

19

A Vspicijs accede bonis, Aquilisq, secundis
 Czechiadum, Princeps, Regia sceptr a cape.
 Te Praga antiquæ referet miracula Romæ
 Principe, Et inveniet orbis in Vrbe locum.
 Quos oriens, moriensq, polo Sol despicit, una
 Excipiet vasto Praga superba sinu.
 Imperio natura parem Te condidit orbis:
 Quem flectas Praga subditus orbis erit.

ort Funæ

Fortunæ suæ parem hunc natura effinxerat. Aequissimis viribus paternorum Regnorum, ac Imperij pondus subivit. Donec voluptati adversatus est, nulli Imperatorum secundus. Principatus initio Belgicos tumultus meliore consilio, quam eventu componere tentavit. Gebardum, Coloniensem Antistitem, desertâ Religione infamem, Septemvirorum Collegio eiectum proscripsit. Cum Amuratho, Turcarum Tyranno, fœdus percussit. Barbari fidem præstant, cum necessitas cogit, parati frangere, quoties sceleris pœnam non timent; Vix aliâs graviora Hungariæ bella intulere Turcæ, quam hac tempestate. Itaq; magnis prælijs decertatum est, & à Cæsarianis quidem felicius; quandoquidem eo ventum est, ut non tam barbaris damna inferre, quam ab illis illata imminuere Christianorum felicitas credatur. Ergo ad Slunum Croatiæ oppidum acie victis, iterum in Rixiensi agro cæsis, demum ad Sisacû, quod summa vi oppugnabant, turpiter fugatis, ingentiq; clade attritis barbaris, Strigonia, Vicegradum, Iauarinum, eodemq; victoriæ cursu, oppida in Hungaria permulta in ditionem Cæsaris redacta sunt. Nunquam ante Rodulphum florentior Boëmiæ status. Praga orbis compendium censerî poterat, confluentibus undiq; incolis, non tam mercimoniorum lucro, quam Maiestate Principis, aulæq; splendore invitatis. Floruere eadem in Vrbe per id temporis Mathematicæ disciplinæ, in erudito illo pulvere ipso Cæsare desudante, laudabilius, si parcius. Princeps, cui nec in rebus bellicis felicitas, nec in pacatis magnificientia defuit, longioris Imperij pertæsus obiit, Anno quam imperare ceperat. XXXVI. Moriens testatus fertur, Principatus sui laudabiliora fuisse prima, quam extrema.

57

MATTHIAS

IMPERATOR
BOEMORVM REX XX,

H*Vnc etiam Austriacis adscribe, Boëmia, Regem
Facunda in Reges est domus illa tuos.*

*Hic quoq, par Regno est, Generiq, simillimus aequat
Maiorum titulos, Cæsareumq, decus.*

*Tu caue, ne hoc regnum turbetur Principe, motis
Fluctibus, aut patriam ceca procella petat,*

*Ab quoties vidi, saluo rectore, relictam
Oceano prædam, turbinibusq, ratem!*

Vixerat

Vixerat Rodolphus; cū Francofurti, habitis Comitibus, tertio Id. Iul. M. DC. XII. Septemviri Imperij Coronam Matthiæ, Rodulphi Fratri, detulerunt, cui vivens Rodolphus Hungariæ, & Boëmiæ Sceptum detulerat. Nemo laudabilius ad sceptrū vocatur, quā qui laboribus promeruit advocari. Ducis in Turcam copijs, Regisq; in potestatem Nouogrado reducto, Imperij coronam visus est promeruisse Matthias, antequam acciperet. Rerum potitus, pacatam potiùs laudem, quā bellicam amavit. Nullum tamen illius facinus, aut magis Reipu. salutare, aut ad famæ splendorem illustriùs, successoris adoptione. Decessurus sine prole, sapientissimorum Imperatorum exemplo, Ferdinandum II. Patrualem laudatissimum, adoptavit in Filium, Paternorumq; Regnorum hæredem, à quo ea in Christianum orbem universum manarunt beneficia, ut qui Matthiæ Ferdinandum debemus, eidem incolumitatem, ac felicitatem orbis debeamus. Sex omnino rexe- rat Boëmiam annos, cū perditorum quorundam insaniā, nec non multorum errore, excitata ea tempestas est, quæ plurimas Provincias in rebellionem, veluti scopulum adegit. Primus procellæ imperus Boëmiam concussit. Itaq; M. DC. XVIII. X. Kal: Iunij ex Regni Gubernatoribus alijs proscripris, alijs ex aula fenestris in præruptum solum deiectis, à coniuratis Proceribus ad libertatem populus est vocatus, maiore audaciā, quā consilio. Qui præcipites acti fuerunt, ex tantā ruinā incolumes, visi sunt primi significasse, fore, ut Austriaca familia ex procella hac, non modò incolumis, sed auctis viribus valentior emicaret. Matthias integrum ferè annum, cum Rebellibus, vario eventu, luctatus, è vivis Viennæ decedens, agitata navis gubernaculum Ferdinando II. reliquit, cuius felicissima pietas de funestissima procella triumphavit.

FERDI-

58

FERDINANDUS II.

IMPERATOR
BOEMORVM REX XXI.

H*Vic lauros nutrit tellus, huic militat ether :
Huius ad arbitrium Mars ferus arma regit.
Huic longos optate dies. Hic Hercule maior
Germanas hydras, turpia monstra, premet.
Nec Palmæ hîc languent, Othomanae cornua Lunæ
Franget, & Imperium solus utrumq; reget.
Auguror, & Pietas hoc spondet Cæsaris. Vnâ
Nata est impietas à pietate premi.*

Ferdinandus II. divinæ mentis consilio, Orbis salutis & felicitati destinatus, nascitur Græcij in Styria IX. Iulij M. D. LXXVIII. ex Carolo Archiduce Austriæ, & Mariâ, Alberti Bavariæ Ducis Filiâ, Coniugibus pijsissimis. Prima ætate, eius jecit fundamenta pietatis, quæ tantam illi fortunam struxit, quantam inter Germanos Cæsares nemo ante ipsum ausus est sperare, post ipsum omnes suspicient. Adolefcens, Paternarum Provinciarum hæres relictus, Lauretanam in Piceno sacram ædem, Religionis studio adiuit. Ibi, Numinis Magisterio edoctus, suam omnem operam in revocandis ab hæresi subditis populis sanctè vovit. Damnatis exilio nefariæ superstitionis Ministris, rem feliciter peregit. Sub hæc Venetorum in Foro Iulij infesta arma repulit. Vltimis Martiæ Cæsaris temporibus, excitati ab Hæreticis Rebellionis motus, Hoc Imperiû adeunte, planè in impudentiam eruperunt. Boëmi Fridericum, Comitem Palatinum Rheni, advocatum, Pragæ Regem acclamârunt: Hungari, Transylvaniæ Principem, Gabrielem Bethlemium Passonij Regem dixerunt. Reliquæ ferè omnes hereditario jure Ferdinando subditæ Provinciæ ceciderunt á fide. Mirrissimus Princeps, ne perdere cogeretur Cives, conatus est omnia: ut à civili sanguine temperaret, penè oblitus est potentiam suam. Vicit tandem clementiæ constantiam pertinacia sceleris. Illata sunt utrinq; signa, & præsentis Numinis ope, debellatis Rebellibus, honesta Cæsaris causa triumphavit. Ne malo exemplo disceret quispiam Reges contemnere, exigendæ post victoriam de victis pænæ fuerunt. Hoc verò Victoris clementiæ tam grave accidit, ut ferè vicisse displiceret. Fridericus primarum in funestissima Tragædia partium, qui alienum solum invaserat, suo insuper exturbatus, & Comitatu, & iure suffragij ad Cæsarem creandum exutus est, Septemviri dignitate in Bavariæ Ducem Maximilianum translata, cuius ductu feliciter in Albo monte pugnatum fuerat, & recepta Praga. Ex reliquis coniuratis, multi carnifici collum dedere: multi bonis fisco addictis, proscripti sunt. Verum numerum nocentum si subducas, plures Cæsaris clementia servavit, quàm sustulit Iustitia. Nemo damnatus est, nisi pertinax in iniuria: periere, qui noluerunt

luerunt Ferdinando vitam debere. Qui petijt, impetravit veniam, & quidem statim post victoriam, quando iram acuit fortuna. Subinde cum rediissent ad fidem hæreditariæ Provinciæ, Daniæ Rex, aliq; Principes vel restituendi Palatini studio, ut ipsi ferunt, vel nocendi libidine, ut interpretantur alij, arma Ferdinando intulerunt. Novas Cæsari peperere palmas, qui antiquas venerant extirpatum. Duo in Cæsarianis hisce bellis planè miranda. Quoties collata fuerunt signa, toties Cæsar vicit. Hinc vox illa Cæsariani militis pugnas numerantis per victorias: Ferdinandi auspicijs militanti nefas esse, de triumpho dubitare. Alterum illustrius. Cæsarianis armis salus victis, non exitium procreatur. Vbicunq; Ferdinandus vincit, de profligata hæresi, illico in devictarum Gentium animis vera triumphat Religio. Hæresim, quam nascentem adhuc Caroli V. arma opprimere nequiverunt, adultam jam Ferdinandi tela in Germaniâ oppresserunt. Nemo unquam pugnavit felicius, nemo vicit salubrius. Bellicę laudi par respondet pacis artibus cōparata gloria. Propriam Principum virtutem, Liberalitatem sēcolit, ut pecuniam infra omnia habeat. Ex tot coniuratorum ad Regium fiscum devolutis divitijs, Rex nihil accepit, erogaris omnibus in Catholicę augmentum Religionis. Sapientiam sapientissimus ipse in delitijs habet, nec patitur aut Musis Gymnasia decesse, aut Gymnasijs adolescentes. Illis regiâ magnificentia ubiq; edes dicavit: horum ephēbea quàm plurima ad commoditatem omnem & dignitatem fundavit. Religione præstantium virorum familias in restituenda collapsa pietate laborantes complectitur omnes, & fovet peramanter. Eo in numero, innumeris devincta Ferdinando beneficijs, Societas IESV, à tanto Imperatore se poni, ac haberi gloriatur. A Ferdinando præclare gesta referre si velim, gesta omnia referre necesse habeo. Nihil ab illo non geritur præclarissimè. Paucissimis plurima complectar. Ferdinandus Cæsar, Christiani Imperatoris imago est, in quâ si quid aliquis desideret, illud non Ferdinando, sed humanitati decesse fateatur.

FERDINANDVS III.

BOEMORVM REX XXII.

Quam fundunt oculi, terra bona sidera, lucem?
Quanta serenatâ Gratia fronte sedet?
Quanta supercilij Maestas splendet in umbra?
Fallor? an his Regis constat imago notis?
Imperio natura parem ut te proderet, ori
Inscripsit magnæ provida mentis opes.

Ferdinandus III. á cuius præclarissimâ indole Hungariæ Corona, Octaua Decembris. M. DC. XXVI. Boëmia verò scriptum Sept: Kal. Dec. M. DC. XXVII. decus acceperunt, Græcij in Styriâ natus, in Boëmia Solio hodie sic vivit, ut non modò confortatam á maioribus suis fortunam animo feliciter fulciat, sed maiorem etiam incedificet. Ferdinandi II. Cæsaris, & Mariæ Annæ, Gulielmi Baviaricæ Ducis Filiæ, Coniugum lectissimorum, filius, illustrem parentum virtutem pulcherrima imitatione reddit illustriorem. Huius ego nisi modestiam vererer, dicerem quid á virtute possit Christianus sibi orbis polliceri. Sed attendendum mihi magis est, quid aures ipsius pati possint, quàm quid virtuti debeat. Laudanda facere Ferdinandum delectat, sed laudem tædet audire. Vnum dicam. Tale vivendi genus instituit, ut adulationi locum non relinquat: Sic agit, ut laudari possit in omnibus, integro veritatis candore. Pietati, ac Iustitiæ, quibus Imperia constant, nihil est quod non possit habere. Litterarum studia, vires ac decora Provinciarum, vel hoc Rege florebut in Regno, vel nunquam. Litteras ipse á pueritia cepit amare, & quas olim maturior in Regnū induceret triumphales, puer adhuc splendido teneri pectoris excepit hospitio. Eloquentiam, qua, quicumq; Nerone superiores vixere, Cæsares excelluerunt, Rege dignissimam, & verborum suavitate blandam, & rerum pondere gravem comparavit. Naturæ arcana Philosophando subtiliùs inquisivit. Mathematicis disciplinis, Principi vel honorificis, vel necessarijs apprimè imbutus est. Iurisperitiam eam est assecutus, quâ & veterum Cæsarum Leges sanctè interpretari, & novas olim ipse Cæsar sancire possit utiliter. Vno verbo: Platonis votum implevit, & ad solium iuit, comite Sapientiâ. Comiter grauis, & Regiæ Maiestati humanitatem priuatam, & facilitati in cohonestanda virtute, severitatem in scelere vindicando pulcherrimè adiunxit. Titi, ac Ælij Adriani gloriam in munificentia æmulatur. Nullam sine beneficio diem transmittit, & ægrè patitur á se quicquam peti, obuiâ benignitate preces anteverere gestiens. Animum extra teli iactum posuit, nec
patitur

patitur aut secundis efferri, "aut" adversis prosterni; "quanquam"
felicissimè cum fluant omnia, minus erit illi constantia in adver-
sis, quàm in secundis necessaria. His artibus in spem veteris ho-
noris, & nova decorum incrementa quotidie magis excirat Boë-
miam, quæ quoties pro Ferdinando vota nuncupat, (nuncu-
pat autem frequentissimè,) toties pro sua felicitate
vota se nuncupare arbitratur.

Errata corrigenda

4. 1. argo	agro
Ibid. dapitur	rapitur
12. 2. Herefim	Hæresim
13. 2. vendicare	vindicare
14. 2. miite	milite
~~15. 1. cunetis~~	cunctis
17. 2. solemni	solenni
18. 2. agebant	aiebant
20. 2. Hiaromiris	Hiaromirij
22. 2. Boemornm	Boemorum
29. 2. Innocentium I II.	Innocentum II.
~~30. Strahavienſe~~	Strahovienſe
31. ecercitus	exercitus
~~32. 1. Boleslaus~~	Sobeslaus
34. 2. Henricus IV.	Henricus VI.
36. 2. voluet	voluit
43. 2. Alberti II.	Alberti I.
50. 2. relionem	religionem
~~51. 1. Panliurus~~	Paliurus
~~51. 2. Prince~~	Principe
~~53. 2. erupuit~~	erupit
~~53. 2. Maximilifni~~	Maximiliani
~~56. 2. magnificientia~~	magnificentia.

PRAGÆ,
Typis PAVLI SESSII.

Anno M. DC. XXIX.

CVM FACULTATE MAIORVM.

OPAC

5

